

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

**HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.**

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Tanulságok ?

A fővárosi választás eredménye önkényet veti fel a kérdést, hogy tanult-e a magyar nép, de különösen a hivatalos politika, a hozzánk még oly közel álló lázadások rettenő eseményeiből? Sajnos, keveset vagy semmit. Mert mindaz, ami a választásokat *de lege lata* megelőzte s amit a kormány tett, vagy tenni engedett, mind csak arra volt jó, hogy a baloldali zsarátnoknak szelet adjon. Mert hiszen felülvén a Weiszfeldék jogrendről és gyűlölködésről bőmbőlő filippikáinak, rendre áldozta fel azokat a jogos kautélákat, amelyek Budapest keresztyén magyar lakosságának a saját falai közt és házában való vezető szerepét biztosíthatták volna. Elvetették a tízéves helybenlakás indítványát, el a kerületek szerint történő választást. De óvatosan vigyáztak arra, hogy hogy az utóbbi évtizedben Tarnopolból és Lembergől ezrével belopakodott „honpolgárok” közül egy se zárassék ki a magyar közjoggyakorlásából. Miért? Mert Csonka-magyarország is, mint az egykori integer, a jog, a szabadság, a liberalizmus igéretföldje egész Európának, de kivált a körülöttünk szinte barbár nacionalizmustól lángoló kis-antanték hangos derűjére.

De mindez még semmi! Amit az oly könnyen felejtő hivatalos politika nagylelkűsége meghagyott, ezernyi ezer fogással rombolt le a fejlett technikai sajtópropaganda. Itt nem a husz és egynehány fővárosi zsidó újságra gondolunk. Nem. Hiszen hogy ezek a tőlük megszokott szemtelen és aljas eszközökkel körömszakadtáig üzték a zsidó fajvédelmet, az csak természetes. Hanem voltak és vannak hivatalosan támogatott lapok, amelyek a *tárgyalgosság* színében nem győztek eleget írni a „szélsőségről”, a „gyűlöletről”, mely a „termelő munka” megakadályozója. A szélsőségesek és a gyűlölködők persze csak a nemzeti és a keresztyén irányú hivatás voltak. És megtörtént az a példátlan, az a halálatlan eset, hogy a *világ legtisztább kezű és legjobb indulatú emberei*, az u. n. Wolff-rezsim, noha a régalmak kitalálásában felülmúlhatatlan, gyakorlatos faji sajtó még csak egy visszaélést sem tudott rájuk sütni, hogy ezek az önzetlen férfiak úgy állították, persze tárgyilagosan (!), a közvélemény elé, mintha közszereplésük legalább is gonosz tett lett volna.

Majd meglátjuk azonban, hogy milyen lesz a pesti városházán a megértés, a szeretet, a termelő munka befolyása. Hiszen csak az imént jelentette ki a hadiszállítások zsidó csalóinak kiszabadítója, a nagy hódító Vilmos de genere Weiszfeld, hogy a kommun utáni nemzeti felhangolás „hitvány férgek” nyüzsgése volt. Hiszen csak tegnapelőtt írta a „nemzeti liberalizmus” felkent lapja, a reptülő gépről fertőző Pesti

Hírlap, hogy három egyforma tenyező tette tönkre az országot: a háboru, a forradalom és a — kurzus. Te pedig, kedves Ladányi, nyugodtan, kedélyesen pipálsz tovább. Tanulni ugyan semmit nem tanultál, de fejletteni mindent elfelejtettél. Esmét-

lenül nézed, hogy a hatalmat kezzedből, a kenyeret ugyanonnan kicsavarják. Egyelőre csak ezeket. Mert majd egyéb is következik. Mert meglásd csak, hogy szép dolog ám az a megértés, a szeretet és a demokrácia.

A szociáldemokraták feladták a passzivitást

Teljes kudarc hathónapi semmittevés után

Budapest, május 25. A szociáldemokrata párt országos választmánya ma este ülést tartott, amelyen Farkas István nemzetgyűlési képviselő tett jelentést a fővárosi választások eredményeiről és a politikai helyzetről.

E österjesztésében javasolta, hogy a párt parlamenti frakciója térjen vissza a nemzetgyűlésbe

és vegye fel a legélesebb harcot a titkos választói jog érdekében.

A pártválasztmány egyhangulag tudomásul vette a jelentést és ennek folytán

a szociáldemokrata párt parlamenti frakciója már a nemzetgyűlés keddi ülésén megjelenik, hogy résztvehessen a választójogi javaslat vitájában.

Gömbös Gyula, Eckhardt és Friedrich felszólalása a választójog vitájában

Viharos nap a nemzetgyűlésen - A fővárosi választások ügye a Ház előtt - Izgalmak a Ház elnökének Az Est-ben megjelent nyilatkozata miatt

A nemzetgyűlés mai ülését fél-tizenegykor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. A választójogi javaslat-hoz elsőnek Fay Gyula szolt hozzá. Az egész vonalon a nyílt szavazás híve. A javaslatot elfogadja.

Utána

Gömbös Gyula

szólal fel. Kifejti, hogy ma egész Európában a világnézetek harca folyik. A konzervatív világnézet harca a destruktív világnézettel. A két ellentétes világnézet az egész világon végső átcsoportosulás előtt áll. A budapesti választás megmutatta, hogy ez csak taktikai okokból szövetkezett a konzervatív világnézet híveivel, valóban azonban azzal a szociáldemokráciával működik együtt, amely a polgári társadalmat magakarja semmisíteni. (Ugy van, a kormány-párton.)

A keresztyén magyarságnak egy egy táborba kell összefogni

és a maga részéről szívesen hajlandó koncessziókat tenni azért, hogy egy táborban tudjuk egyesíteni a keresztyén magyarságot. Nem szélsőséges, hanem governmentális fajvédő politikát követel.

Ezután a zsidóság szerepével foglalkozik.

Ma a fajvédők ellen harcol ez a zsidóság, mert ma talán leginkább azoktól tart, de holnap rákerülhet a sor azokra, akikkel ezidőszereint együtt ül a nagybankok vezetőségében.

A zsidóság halálatlan volt ezzel a nemzettel és ezzel a fővárossal szemben,

amely érdekeit megvédte. Ebből nekünk keresztyén magyaroknak le kell vonni a konzekvenciát: nincs

középut és nincs kompromisszum csak egy van, a magyar faj érdekeit százszázalékosan képviselni. (Helyeslés.)

A javaslatnak a jogkiterjesztésre vonatkozó rendelkezéseit helyesnek tartja. A jogkiterjesztés fontosabb, mint a titkosság kérdése. Nem helyesli azt, hogy a külföldről bevándoroltakkal szemben nem elég elővigyázatos a javaslat, amelyet nem fogad el.

Rubinek István hosszabb beszédben foglalkozik a választójogi javaslatról. Leghatározottabban

ellenzi a jogok újabb kiterjesztését és a titkos választói jogot. Arra is kell számítani, hogy jöhet idő, melyben ismét lesznek nemzetiségeink.

Lendvai István: Ilyen rendszer mellett soha.

Rubinek István a javaslatot elfogadja.

Ezután Friedrich István szólal fel. Rubinek felszólalása után úgy érzi, mintha ő volna a politikai élet legbűnösebb alakja, mert ő volt, aki az általános titkos választójogot behozta. Majd a Friedrich-féle rendelet megalkotásának előzményeiről szól. Hivatkozik arra, hogy a rendelet megalkotásánál munkatársai Huszár Károly, Haller István, Vass József, Rubinek Gyula, nagyatádi Szabó István, Heinrich Ferenc, Pekár Gyula, Schandl Károly, Bartos János, sokorópátkai Szabó István

mindannyian az általános titkos választójog mellett foglaltak állást.

Ezután a fővárosi választások eredményével foglalkozik. Azért, hogy a demokraták 128 mandátumot kaptak — kiáltja a kormánypárt felé — önéket teszem felelőssé. (Nagy taps a fajvédőknel) Az önkormányzata a ke-

resztyén front háta mögött Ripka Ferencel kísérletezett.

Zsirkay János: Gazemberekkel.

Friedrich István: A fővárosi törvényjavaslat tárgyalásánál megmondottam: Vigyázzunk uraim, minél több embernek veszik el a választójogát, annál több keresztyénnek veszik el.

A kormányt támogató Wolff-párt mégis megszavazta a törvényjavaslatot, amely neki ártott legtöbbet.

1919-ben is már az volt az álláspontom, hogy a főváros nemcsak a pestieké, hanem az egész országé. (Taps.)

— A kormányt támogató keresztyén gazdasági pártnak végre sarkára kell állania a kormánnyal szemben. Tessék felvenni a harcot. Tessék választani Bethlen és a keresztyén program között.

Tessék felemelt fővel ellenzókba menni

és harcolni a program érvényesítéséért. (Taps a fajvédőknel.)

Soha meg nem fogjuk bocsájtani az önk által támogatott rendszernek — folytatja a kormánypárti fele fordulva — hogy az önk hatalmi tényezői nem a mi keresztyén frontunk mellé állottak a városházánál folytatott harcban. Lesz még idő, hogy ezt számonkérjük önökötől. (Viharos taps a keresztyén ellenzéken.)

Ezután Friedrich

Szcitovszky Béla házelnöknek azzal az interjújával foglalkozik,

amelyet Szomahády Istvánnak adott Szcitovszky s amely interjú Az Est-ben jelent meg. A tisztelt elnök ur ugyanis a többi között a következőket mondotta interjújában: „A legnagyobb hiba az a felszínesség, amely egyes szónoklatokban megnyilvánul. A hozzá nem értés, sokszor a tudatlanság.”

Felkiáltások a baloldalon: Hallatlan! Szégyen gyalázat!

Friedrich István (folytatja): „Van nekünk képviselők, akik saját egyéni érdekeiket védik...”

Zsirkay János: Ismeri pártját!

Ulain Ferenc: A Körösbányai, az Amerikai Bank elnöke...!

A baloldalon nagy felháborodással és állandó zajjal, közbekiabálással fogadják Friedrich István felolvasását.

Szűldgyi Lajos: Gyönyörű kis interjú.

Viharos felkiáltások: Ha ez a nyilatkozat igaz, nem méltó az elnöki székhöz.

Friedrich István ezután áttér a javaslat bírálatára. A munkásságot ki kell ragadni a szociáldemokrata vezetők kezéből és nem szabad azt alacsonyabb rangú társadalmi osztályoknak tekinteni. A javaslatot nem fogadja el.

Eckhardt Tibor

szólal fel ezután. A javaslat indokolása szerint a választójogi tervezet csak egy fokozatos lépés az általános egyenlő és titkos választójog felé. Példákkal bizonyítja, hogy az általa-

nos titkos és egyenlő választójog egyáltalán nem éri el azt a célt, amit neki tulajdonítanak, sőt veszélyezteti az állam jólétét, biztonságát és társadalmi berendezését, mert az állam a tömeghangulat pillanatnyi-szerű játékterévé válik. (Élénk helyeslés a kormányparton és a fajvédőkénél.) Az ennek a választási rendszernek alapján állók sokszor irigylik a demokráciát, pedig az egyáltalán nem irigyelendő, különösen nálunk, amelytől országunk megcsönkítését és minden emberiségét megcsufoló békét kaptuk. A fennálló veszélyeket nem hárítja el a népszavazás.

Nem a titkos szavazástól féltse a kormány az országot.

Ő a választójogot nem nyerstömegeknek, hanem a szervezett társadalomnak adná. Erre a célra megfelelne a kunális választójog. Helyesebbnek tartaná az országos listás szavazást. A javaslatot nem fogadja el.

Szünet után Eöry Szabó Dezső kezdi meg beszédét. Ismét szóvá teszi Szcitovszky Béla házelnöknek állítólag elhangzott nyilatkozatát. Ha a nyilatkozat valóban elhangzott, ebben az egész nemzetgyűlés sérelmét látja.

Ezután Szcitovszky Béla személyes kérdésben szólal fel. Szóvá teszi az *Az Estben* megjelent nyilatkozatát. Kijelenti, hogy mind az a kitétel, amit az ellenzék magára nézve sértőnek tartott,

az ő ajkáról el nem hangzott.

Magáról a parlamentről csak annyit mondott, hogy a mi parlamentünk nem rosszabb, mint a többi európai parlamentek. Eddig tartott az interjú, ezután már csak bizalmas beszélgetés volt, de még ennek során sem tett egyetlen olyan kijelentést, sem, mint amilyent az újságíró adott szájába és amelyek valóban nem volnának méltók az elnökhöz. Nagyon rosszul esett neki, hogy éppen vele történt meg, hogy egy magyar hírlapíró

Lendvai: Nem magyar, zsidó!
Szcitovszky: ... gondolatait ilyen szavakkal adja vissza, ilyen elferdített megvilágításban. — Elvdrja Szemaházy István hírlapírótól, hogy a való tényállásnak megfelelően fogja rektifikálni ezt a cikket.
Az ülés vége 6 órakor.

A debreceni nemesség

Dr Herpay Gábor
III.

Az előző két cikkben előadtak szerint sem Bihar, sem Szabolcs vármegyéknek nem sikerült a Debrecenben lakó nemesség összeírása egyrészt a városi hatóság ellenszegülése, másrészt a nemes polgárok évszázadokon keresztül mesterségesen kialakított sajátos felfogásából fakadt közöny miatt, miért is az 1801. és 1809. években esett nemesi felkelő sereg (insurrectio) költségeinek megállapításánál és behajtásánál csakis azok a nemesek voltak számbavehetőek, akiknek családja valamely korábbi nemességigazololás, vagy nemességkihirdetés révén nyilvántartásban volt, akik azonban sem nemesi jogait nem gyakorolták, sem nemesi kötelezettségeiket nem teljesítették.

Ilyen családok voltak a *Beke* János, *Dalmay* András, *Kazay* Elek, *Koss* Hergely, *Vajdai Szabó* Mihály, *Nagy György* és *Mester István* civis nemesek családjai, kiknek 1801-ben Bihar vármegye kérésére maga a városi tanács állapítja meg vagyoni viszonyait;¹ továbbá *Balázs* Mihály, *Visky* János, *Jeney* Sámuel, *Konyári*

¹ Fogaimak a város levéltárában 116-1801. sz.

A baromfi és galambtenyésztők kelet-magyarországi közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Keletmagyarországi Baromfi- és Galambtenyésztők Egyesülete május 24-én tartotta Debrecenben rendes évi közgyűlést, melyen a kormányt dr Hadházy Zsigmond főispán, az egyesület diszelnöke képviselte. Kivüle *Surgoth Jenő* gazdasági főfelügyelő és *Hank Olivér*, a Mezőgazdasági Kamara titkára is megjelentek.

A közgyűlést Csapó László tb. tanácsnok nyitotta meg.

Az évi jelentés, zárószámadás és költségvetés után a megüresedett választmányi tagságokat töltötték be, majd a közgyűlés dr Magoss György polgármestert diszelnökké és *Széchenyi* Istvánt tb. elnökké választotta.

Módsz Sándor terjesztette be ez után közgazdaságilag és kereskedelmileg rendkívül nagy horderejű

indítványát egy baromfi-tojás értékesítő szövetkezelt

felállításáról, mely Debrecen székhellyel az egész tiszántuli kerületen fekvő vasúti állomások és ezekhez tartozó községeket magába foglalná területileg.

Itt említjük meg, hogy *Módsz* Sándor ny. máv. felügyelő alapította meg a vasúti alkalmazottak takarékpénztárát is, mely a debreceni Üzletvezetőség területén egyike a legéletrevalóbb vállalkozásoknak.

A közgyűlés *Módsz* indítványát egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Dr Vargha Lajos ügyész a gyűlés nevében *Csapó* László elnöknek köszönetet mondott önzetlen fáradozásáért, melynek végeztével elnök az ülést berekesztette.

A fajvédelem karcagi ünnepnapja

A fajvédő párt és az ÉME nagyszerű gyűlései

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az ébredő és fajvédő gondolat diadala volt Karcagon vasárnap, ahol a fajvédelem vezérei óriási tömegek előtt hirdették a magyar élniakarás igaz igéit.

A gyűlésre vasárnap reggel Karcagra utazott *Gömbös* Gyula, a fajvédők vezére, dr *Ulain* Ferenc, *Surgoth* Gyula dr és *Somogyi* Gyula dr, a fajvédő párt nagyválasztmányának tagjai.

Az üdvözlés után rögtön a gyűlés színhelyére, a Főtérre hajtottak, ahol *Simon* Aladár nyitotta meg a nagygyűlést, majd

Gömbös Gyula

foglalkozott beszédében a budapesti városi választás eredményével. Megállapította az aranyközépű politikai kudarcát, majd kifejtette, hogy a fajvédő program végrehajtása a reorganizációhoz segítette volna az országot. A fajvédő párt hivatása, hogy konzervatív alapon, de a kor szellemének megfelelően átalakítsa a magyar társadalmat.

Ulain Ferenc

gazdasági kérdésekről tartott elő-

adást óriási hatással.

A karcagi kaszinóban bankett volt ezután, amelyen *Gömbös* általános politikai kérdésekkel foglalkozott. Felszólalt

dr Mitrovics Gyula

egyetemi tanár is, a fajvédőpárt nagyválasztmányának tagja, aki a politikai babonákról mondott rendkívül érdekes és szellemes beszédet. Majd dr *Surgoth* Gyula és *Ulain* szólaltak még fel.

Ébredő nagygyűlés

Délután négy órakor az *Ébredő Magyarok Egyesületének* karcagi szervezete is gyűlésre hívta egybe Karcag magyarságát a Főtérre.

A gyűlésen *Gömbös* Gyula a társadalom megszervezésének fontosságáról, dr *Mitrovics* Gyula pedig a népnevelés hiányairól tartott előadást. Állításainak illusztrálásául a mezőgazdaság problémáival kapcsolatosan érdekes külföldi példákra hivatkozott. Végül *Biró* Mátyás és *Ulain* Ferenc beszéltek még nagy sikerrel.

Felfedezték a skarlát szőrümát

Amerikai orvosok felfedezése

Páris, május 23. A gyermekvilág legveszedelmesebb és legalattomosabb ellenségének, a skarlátok okát nem ismerte eddig biztosan az orvostudomány és ezért nem lehetett a betegség lefolyását a kellő határozottsággal jótékonyan befolyásolni. Amerikai hírek szerint végre sikerült hosszas kísérletezések után két orvosnak a betegség okozóját egész határozottsággal megállapítani. A két chicagói orvos: *George F. Dick* és felesége *H. Dick*, kiket a *Gorgas Memorial Institute of Tropical and Preventive Medicine* eredményes kutatásai elismerésül a Nobel-díjra ajánl.

A betegség okául már régóta a hámolitikus streptokokuszokat tartották. Ezek olyan baktériumok, amelyek láncszerűen csatlakoznak egymáshoz és képesek a piros vérszöveteket feloldani. A skarlátbetegségeknek mindig találtak ilyen baktériumokat, de nem lehetett kideríteni, hogy vajon az okozói vagy csak kísérői a betegségnek. Sok orvosnak az volt a meggyőződése, hogy a streptokokuszoknak nincs semmi közük a skarláthoz.

Dickék kutatásai kezdetétől fogva rendületlenül a streptokokuszokkal kísérleteztek; előbb állatokon és mikor nem sikerült semmiféle állaton a betegséget előidézni, akkor emberekben próbálták, olyan emberekben, akik áldozatkészséggel, önként vállalkoztak rá. A kísérletek kétségtelenül bebizonyították, hogy a betegség okozója a streptokokusz.

A betegség felismerése után az első lépés volt, hogyan lehet védőgyógyító szőrümokat a skarlát ellen előállítani. *Dickéknek* sikerült többszöri szőrümbefecskendezéssel aktív immunitást előidézni. A szőrümot nemcsak Amerika államaiban, hanem Franciaországban, Kínában és Csehszlovákiában is alkalmazzák.

Ha az európai kísérletek igazat adnak az amerikai híreknek, akkor az orvostudomány rendkívül hatalmas lépést tett a terápiában és a *Dickék* neve a jenner, Behring és Semmelweis neve mellé kerül.

Ferenc, Bonyhády Mihály, *Dalmay* András, *Gönczy* István fia István, *Szőnyi* Sámuel, *Székely* András, *Móré* Mihály, *Mikó* István, *Posalaky* István, *Szalay* Dániel, *Kapros* Sámuel fia István, *Maiklár* Pál, *Arany* Jánosné fiai Mihály és István, *Gebey* István, *Péntek* Bálint fia István és *Kozma* János, akiknek mint az insurrectionális adóval hátralékosoknak életben létéért *Balázs* Mihály, *Mikó* István és *Szalay* Dániel kivételével, ugyancsak Bihar vármegye kérésére, szintén a városi tanács állapítja meg 1809. évben.²

Az egyes debreceni nemes családokra vonatkozólag, az ilyenforma, szétszórtan s szinte véletlenül található adatokon kívül az 1797. évtől kezdve egészen 1847-ig megint nem találkoztunk semmiféle összeírás kísérlettel. Annál csodálatosabb és meglepőbb tehát, hogy azt, amit két vármegye, felsőbb hatóság támogatása mellett több mint száz esztendő alatt sem tudott megvalósítani, hogy t. i. személy szerint összeírják a Debrecenben lakó nemeseket; megtette *Olasz* Dénes, Bihar vármegye sárreji járásának főszolgabírája egy, csaknem teljesnek mondható összeírás előmutatásával 1847-ben.³

² N. o. 9) — 1809. sz.

³ Jelentések 95 — 1848. sz.

Készült pedig ez az összeírás abból az alkalmából, amikor Bihar vármegye közgyűlése 1846-ban a szűkölködő inasok felsegítésére 40.000 pengőforintot ajánlott meg és ezt az összeget az 1844. évi XII. t. c., illetve az 1840. évi XLV. t. c.-ben megállapított kulcs szerint a vármegye területén lakó nemesekre személyenként kivette. Az *Olasz* Dénes-féle debreceni nemesi összeírásban felsorolt 728 nemesre személyenként 53 $\frac{1}{2}$ pengő krajcár esett.

Miután pedig az 1797. évben Debrecenben működött összeíró küldöttség a vármegyéhez tett jelentése szerint, semminemű összeírással, mely utbaigazításul szolgálhatott volna, teljességgel nem rendelkezett, továbbá a Bihar vármegye levéltárában található s 1797—1848 ig terjedő időt felölelő összeírások, névjegyzékek, nemesi adókövetési lajstromok és egyéb kimutatások a Debrecenben lakó nemes családokat, illetőleg, ugyancsak semmi adatot nem tartalmaznak, szinte megfoghatatlan, hogy mi módon és kiknek a közreműködésével készült ez a csaknem kimerítőnek mondható nemesi összeírás?

Igaz ugyan, hogy az összeírás hitelessége iránt, mint valamennyi előző összeírásnál, nemcsak teljes joggal, de

kétségkívül lesújtó eredmény kilátásával is léphet fel a kritika; azt azonban mégis meg kell állapítanunk, hogy akár az 1715. és 1720. években, akár az 1797. évben készült összeírásokhoz képest, minden foglalkozása ellenére sokkal becsebb és alaposabb az 1847. évi összeírás azon az okon, hogy míg az előző időkben keletkezett nemesi összeírások adatainak hitelességét az egyes családoknak utólagosan történt nemesség igazolási bizonyítják, addig ennek az adatait, igen csekély kivétellel, a vármegyék előtt előzetesen lefolytatott nemesedési pereknek és a vármegyék által kiadott nemesi bizonyosság leveleknek egész sorozata igazolja.

Még egy utolsó összeírás kísérletről kell megemlékeznünk, mely szerint Szabolcs vármegye 1848 január 10-én 512. számú határozatával abból a célból, hogy a tisztújító gyűléseken mindazoknak, akiket a választói jog gyakorlata törvény szerint megillet, a befolyása biztosítottassék, másfelől, hogy a választói joggal nem bírók befolyása korlátozassék, elrendelte a Debrecen város kebelében levő nemesek pontos összeírását.

Am az elveihez ragaszkodó Magistratus az összeírás most sem engedte meg azon az alapon, hogy mivel a

Áthelyezték a gyümölcs-piacot

(A Hajdúföld tudósítójától.) Most, miután már a Nagytemplom előtti tér rendezése és parkirozása a teljes megvalósulás stádiumába jutott, Debrecen város tanácsa hétfői ülésben

a gyümölcs piac új helyének a kijelöléséről tárgyalt,

amennyiben ez a piac a régi helyén, a Kereskedelmi iskola előtt nem maradhat.

A tanács ebben a kérdésben úgy döntött, hogy az őstermelő gyümölcs piacot a Rákóczi utcai baromfi árusok után, míg

a viszonteladókát a Csapó-utca 20, 22 és 24 ik számú házak előtt helyezik el.

Ezek az intézkedések természetesen ideiglenes jellegűek, mert a végleges rendezés csak a Rákóczi utcai aszfaltburkolatozás befejezése után fog megtörténni.

Debreceni leánykereskedelmisták sikere a szegedi gyorsíróversenyen

A debreceni IV. évfolyamu felsőkereskedelmi iskola 24 növendéke László Béla és Hajós Géza tanárok vezetésével résztvett a május 23-án és 24-én Szegeden tartott kerületi gyorsíróversenyen. Az eddig megállapított versenyeredmény

igen kedvező képet mutat a növendékek gyorsíró teljesítményeiről.

A 180 szótagos fokon Pardy Irén második díjat nyert, amennyiben 0, 1, 4 (nagy — közép — és kishibával) minősített dolgozatot adott be, amellel Hajdu Vanda 1, 1, 8, Fül Sára 1, 5, 8 hibával minősített dolgozatot készítettek. Az eddig megállapított 150 szótagos diktátumon Hajdu Vanda (0, 0, 3), Pardy Irén (0, 0, 3), Mecsáry Anna (0, 1, 3), Fichtl Ilona 0, 1, 4), Róth Elza (1, 0, 1), Dolhay Erzsébet (0, 1, 6), Kertész Lili (0, 3, 4), Ungár Lili (0, 3, 6), Sós Ilona (1, 0, 13), Fül Sára (0, 5, 9) tünnek

ki dolgozataikkal.

A szegedi kerületi versenyen körülbelül 800 nál több pályázatot adott be, amely nagy szám figyelembevételével a helybeli női kereskedelmi iskolai tanulók

Rády József lett a Békessy-émlék-verseny győztese

Nagy sikerrel folyt le a Békessy-club versenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A legteljesebb siker jegyében, precíz, kifogástalan rendezésben, pazar díjazás mellett folyt le a Békessy Béla Vivó-klub Békessy Béla-émlékverseny. A verseny külsőségeiben és színvonal tekintetében is teljesen méltó volt a világhírű vivó, Békessy Béla emlékéhez. A legjobb fővárosi és vidéki vivók indultak és

gyönyörű küzdelem folyt az elsőségért.

Az előmérkőzések vasárnap délelőtt kezdődtek. A versenyzők öt csoportban küzdöttek, a két első helyezett került a döntőbe. Az első csoportból Rády József MAC és Kóczy Aladár MAC került a döntőbe. A kiesettek között volt Idrányi hadnagy (Békessy klub). Kitünően, stílusosan vívott, a döntőben lett volna a helye. A második csoportból Gombos és Parragh BEAC került a döntőbe. A harmadik csoportból Kovács és Borsay MAC jutottak a döntőbe. Itt meglepetést keltett Dunay BBTE és Kalnitsky főhadnagy (Békessy klub) kiesése. A negyedik csoport hozta a legnagyobb meglepetést. A debreceni Beczner József és Miskey BEAC kerültek a döntőbe és holtverseny után kivertek Petschauer-t, a fiatal vivógárda most feltűnt tehetségét, ugyancsak kiesett Hollóssy is. Az ötödik csoportból Poldányi MAC és Glikaisz Gyula MAFC jutottak a döntőbe.

A döntőmérkőzést

délután tartották meg az Arany Bika feldiszipített nagytermében nagyszámú, válogatott előkelő közönség előtt. A döntő mindvégig izgalmas gyönyörű küzdelmet hozott, szebb-nél-szebb asszók váltakoztak, a közönség alig győzött tapsolni a szép akciók után.

teljesítménye valóban dicsőreles.

Az alsóbb 120, 100 és 80 fokos pályázatokon résztvett növendékek munkája remélhetőleg még nagyobb sikert fogja jelenteni a kereskedelmi leányiskola növendékeinek.

az idel vivószezon legkiemelkedőbb eseménye volt.

feltűmlta a fővárosi versenyeket is. A rendezés nehéz munkáját Májerszky Béla látta el, a sikerért oroszánrészt öt illeti.

Ifjusági vöröskeresztes ünnepély

(A Hajdúföld tudósítójától.) Május 24-én, vasárnap délután nagyszépen sikerült ünnepélyt rendezett a pallagi állami elemi iskola ifjusági Vöröskeresztes csoportja, amely Kovács Ilonka tanítónő lelkes vezetése alatt már megalakulásától kezdve bámulatos tevékenységet fejt ki.

Az előadás a „Rózsika” című látványos színjátékkal kezdődött, amelynek papíruhába öltözött kis szereplői a cicák, pólyás babák, huszárok, szivek s magyar leányok nagy tetszést arattak. „A szekrény titka”, „A műkedvelők” és a „Konyhaedények vitézje” című egyfelvonásos vígjátékok kerültek még ezenkívül színre, sikerült alakításokkal. Egy bájos magyar és egy roccocó tánc tarkította még az ügyesen összeállított műsort, ami a Magyarországi, ami kedves szép hazánk” énekekkel végződött.

Az előadást nagyszámú előkelő közönség nézte végig, ott voltak: Varga Kálmán gazd. akadémiai igazgató családijával, özv. gróf Klebelsberg Józsefné, özv. báró Wangenheim Gyulané, Rickl Antal helyi megbízott, a debreceni és hajdumegyeyi ifj. v. k. csoportok központi vezetője, az akadémiai tanárok családjaikkal. Az előadás anyagilag is jól sikerült.

Öt évszázad

óta tart a kávé diadalutja a világ körül! Iglyék tisztá, hamisítatlan bakkvét, ez egészségét előmozdítja és szellemi frissességét fenntartja.

Meini Gyula
Fiók Piac-utca 59.

város által Szabolcs vármegye területén birt pusztákban Debrecen szab. kir. városán kívül más nemes birtokos nem létezik s emiatt azok a nemesek, akik polgári jótéteményképen azoknak a pusztáknak használatában vannak, megkülönböztetendő birtokos nemeseknek el nem ismerhetők: a szándékolt összeírásnak tárgya nincs.

Mindamellett a városi tanács azon reményben, hogy a vármegye ama szándékánál fogva, mely szerint a város a vármegyében terjedelmes puszták birtokosa lévén, ennek minden nemes lakosait, mint akik a város egységének kiegészítő részét teszik, eddig is gyakorlott szavazati jogukban megtartani kívánja, — azon nemes előfordulható események eltávolítása okából, melyek folytán a tisztújításokon olyanok is befolyást követelhesse, akik a városban lakó nemesek közé beírva nincsenek —, másolatban megküldi a város kebelében 1847-ben Olasz Dénes sáréti szolgabíró által által összeírt nemesek fentebb érintett névjegyzékét.¹

Ugyancsak ezt az összeírást küldötte meg Szunyoghy Rudolf táblabírónak is 1848 február 29-én kelt megkeresésére.²

¹ Conceptus 72—1848 szám.

² Conceptus 73—1848 szám.

És bár az 1848. évi nagy nemzeti átalakulás örökre véget vetett a város és a szomszédos két vármegye között a városban lakó nemesek összeírásáért évszázadokon keresztül folytatott küzdelemnek, még egy súlyos megpróbáltatáson kellett keresztül esnie Debrecen város Magistratusának.

Végezetül ugyanis be kell számolnunk még egy nemzeti összeírással, melyet nem a vármegyék, mint nemesi hatóságok, hanem az 1848-iki szabadságharc leveretése után az abszolút kormány országos teljhatalmu polgári biztosa hajtatott végre Derey Antal északbiharmegyei szolgabíróval 1850 március 4. és 5. napjain.

Az összeírás célja az volt, hogy az 1848. előtti kiváltságos nemes osztálynak adótárgyait és keresményét az addig adózókkal egyenlő mértékben adó alá vehessék, miért is ugyancsak szigorú rendelettel utasított a Magistratus, hogy szoros felelet terhe alatt minden gondját reáfordítsa az azelőtt adómentes nemeseknek megadóztatására és az összeírás a legnagyobb lelkiismeretességgel történjék.

A rendelet ellentmondás kizárásának hangján szólott, a városi tanács azonban évszázados viselkedéséhez méltóan most is megkísérelte az összeírásra vonatkozó rendelet vissza-

vonását, ami azonban most az egyszer hiába való volt, pedig éppen most fenyegette a civis nemeseket a kétszeri, sőt háromszori megadóztatás lehetősége.

Hiába hivatkoztak arra, hogy a Debrecenben lakó nemesek, akár mesteremberek, akár napszamosok, életkoruk és keresetük szerint eddig is adó alá estek s így közvetve fejük után is adóztak s ha most egyenesadóval rovatnak meg, voltaképpen kétszeresen lesznek megadóztatva; sőt azok a nemesek, akik kereskedésük vagy mesterségük mellett még tanya-földdel is bírnak, az előbbi állapothoz képest háromszor lesznek megadóztatva, mindez nem használt semmit s az összeírás végett kiküldött Derey Antal szolgabíró kijelentette, hogy miután neki a Debrecenben lakó nemesesség személyenkénti összeírása egyenesen kötelességévé tétetett, azt feltétlenül végrehajlja s mivel a hatalom szava előtt e gyászos korszakban még a debreceni tanácsnak is el kellett némulnia, az összeírás meg is történt 1850 március 4—5. napjain.

Igy jött létre az 1850. évi nemesi összeírás, mely az 1715., 1720. és 1797. években történt összerésoktól eltekintve, páratlanul áll abban a tekintetben, hogy a városi tanácsnak hi-

vatalos közreműködésével készült ilyenformán meg kellett érni Debrecen város tanácsának, mely a nemesi jogok és kiváltságok tultengése idején karhatalommal is ellenszegült volna ilyen törekvésnek, hogy az általa már évszázadokon át gyakorolt egyenlőség nagy demokratikus elvénél országos elfogadása után ő maga segédkezék nemesi összeírás végrehajtásában.

Az utókor pedig, bármilyen körülmények között jött is létre ez az összeírás, csak hálás lehet érte, Mert eltekintve attól, hogy ez az összeírás az 1847. évi összeírás hitelességét csak növeli, amennyiben azal lényegileg megegyező, önmagában véve éppen annak folytán fogadható el hitelesnek, hogy a kétszeri, sőt háromszori megadóztatástól mindig féló civisnemesek közül azok minden kétséget kizárólag felvették, akiknek nemessége a vármegye előtt nyilván tartatván, azt ezáltal le nem tagadhattak.¹

Felvétetett ez összeírásba 446 nemes személy.

¹ Jelentések gyűjteménye 207. és 261. számú 1850-ből, hol az egész adóösszeírás munkálata és eredeti nemesi összeírás található.

Egy svéd urlovas megismétli XII. Károly híres stralsundi lovaglását

Felesége is elkíséri a nagy utra - Debrecenen fognak keresztül haladni

Stockholm, május 25. Herman Rasch hírneves urlovas, aki a napokban nyolcadikszor nyerte meg az első díjat, a stockholmi akadályversenyben bravuros lovaglási tervet akar véghez vinni. XII-ik Károly svéd király 1714-ben Pitestiből Erdélyen és Magyarországon át lovon lette meg az utat Stralsundig

és ennek a világhírű lovaglásnak emlékei még ma is megvannak egyes magyar városokban, ahol XII-ik Károly néhány órát megpihent. Rasch

svéd urlovas most szintén lovon akarja megtenni ezt az utat és a napokban érkezik Budapestre, hogy innen Oláhországba menjen és lovaglását mielőbb megkezdhesse. Rasch most ugyanazokon a helyeken, ahol egykor XII. Károly megpihent, meg fog pihenni, így

különösen Zilahon, Debrecenen és Budapesten.

A merész urlovast fiatal felesége, aki szintén kiválóan őrli meg a lovat, kíséri el utjára.

A KANSz a tisztviselők sorsának jobbrafordulásaért

Országos nagygyűlés Budapesten

Budapest, május 25. Közzolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége május 24-én a régi képviselőház nagytermében Séthly Antal igazságsügyi államtitkár elnöklése alatt országos értekezletet tartott. Az értekezleten

sok ezer közzolgálati alkalmazott volt jelen.

A statisztikai hivatal dalárdája a Hírszolgálatot énekelte, a Kormányzóhoz üdvözlő táviratot küld.

Dr Javornitzky Jenő a KANSz. vezértitkára részletesen beszámolt a közzolgálati alkalmazottak helyzetéről. Kijelentette, hogy a magyar közzolgálati alkalmazottak csak fizetésből élnek, abból akarnak élni és a döntésre hivatott tényezőktől igazságot követelnek. Határozati javaslatukban azt kérik, hogy a magyar közzolgálati alkalmazottakat, a nyugdíjasokat, özvegyeket, árvákat és kegydíjasokat legalább is olyan helyzetbe hozzák, mint milyen

helyzetben vannak az ugyancsak szanálás alatt álló osztrák közzolgálati alkalmazottak, akiknél

a javadalmazás vásárló értéke átlag 50%-al nagyobb.

Országtalan helyesléssel támogatja az országos tagértekezlet a szövetségnek arra irányuló kérelmét, hogy a kormány a fizetésjavítás kérdésének tárgyalásánál a KANSz-nak erre vonatkozó emlékiratát kellő figyelemben méltassa és a közzolgálati alkalmazottak indokolt kívánságainak közvetlen megismertetése céljából az emlékiratot úgy a Népszövetség főbiztosának, mint a Népszövetség pénzügyi bizottság tagjainak idejében bocsássa rendelkezésre, hogy

a jogos kívánságok teljesülését ezzel is segítse elő.

A szakértekezlet a határozati javaslatot elfogadta és az elnök zárószavai után a Himnusz elének- lésével a tagértekezlet véget ért.

Országos gazdasz kongresszus

Albrecht királyi herceg szombaton reggel érkezik Debrecenbe

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni, keszthelyi és magyaróvári magyar királyi gazdasz akadémia ifjúsága május 31-én és június 1-én tartja

IV. országos kongresszusát

Debrecenben, a vármegyeház dísztermében. A kongresszuson a magyar gazdasz ifjúságot érintő kulturális, szociális, tanulmányi és sportügyek kerülnek tárgyalásra.

A nagygyűlés fővédnöke

Mayer János földmivélszügyi miniszter,

védnökei dr Schandl Károly, dr Tóth Jenő államtitkár, dr Kóds Mihály, Marschall Ferenc, a Mezőgazdasági Kamara igazgatója, dr Czvetkovics Ferenc miniszteri, Buday Barna OMGE igazgató, Székács Elemér gazdasz főtanácsos, a Gazdaszti Egyesület elnöke, Sztankovics János, Bánvári Sándor és dr Varga Kálmán akadémiai igazgatók.

A kongresszuson május 31-én délelőtt 11 órakor megnyitó beszédet mond Tóth Bertalan, a debreceni gazdasz ifjúság és a kongresszus elnöke. Utána Baranyay Ferenc III. éves gazdasz

a gazdasz törvény revizójáról

értekezik. Másnap, június 1-én délelőtt 10 órakor Buday György akadémiai hallgató az okleveles gazdasz elhelyezkedési lehetőségeiről tart szabdeltadást. Végül Pajer Győző

Turul-vezér mond beszédet az ifjúsági egységről.

A kongresszus napjain a főiskolai sportszövetség megbízásából a DEAC és a Gazdasz Akadémia Sportegylete (DGASE) főiskolai és gazdasz bajnoki atletikai, vívó- és uszóversenyt rendez. A díszvédnökséget

dr Albrecht királyi herceg öfensége, okleveles gazdasz

vállalta el, mint a Főiskolai Sportszövetség díszvédnöke. A királyi herceg szombaton reggel repülőgépen érkezik Debrecenbe.

A versenyek és ünnepek sorrendje a következő: Május 31-én délelőtt 11 órakor kardvívó elömerkőzések a ref. főgimnázium tornatermében. Délután fél 4 órakor atletikai elömerkőzések és részben döntő versenyek a nagyerdei sporttelepen. Délután 7 órakor kardvívó döntőmerkőzések a ref. főgimnázium tornatermében. Június 1-én délelőtt 10 órakor uszóverseny a Margit-fürdő uszodájában. Délután fél 4 órakor atletikai döntőmerkőzések a nagyerdei sporttelepen. Délután 7 órakor törvívóverseny a ref. főgimnázium tornatermében. Este fél 10 órakor díjkiosztás az Arany Bika dísztermében. A díjkiosztás után táncmulatság az Arany Bika dísztermében. Az országos jelentőségű ünnepekre Magyarország minden részéből tömegesen jönnek diákküldöttségek.

Semmi hír sincs Amundsenről

Nyomaveszett Amundsen repülőgépe

Oslo, május 25. Ma reggel 2 óráig még nem érkezett hír Amundsenről. Hobbay visszatért a Velmans öbölbe és keletre és északra a dán szigetek körül tájékozót tett. Az expedíció hátramaradt tagjai között

Amundsen elmaradása miatt lehangoztás uralkodik.

Ha Amundsen gépeit baleset érte, akkor az expedíció hátramaradt tag-

jai hosszú és veszélyes utat lesznek kénytelenek tenni a jégen. Az idő felhős és zord. A hőmérséklet valamivel a fagypontra alatta van.

Newyorki jelentés szerint ha Amundsen rövidesen nem hallat magáról, akkor a Mac Millan expedíció, amely az ismeretlen sarkvidéket néhány nagy tengeri repülőgéppel óhajtja felkutatni, azonnal Amundsennek és társainak felkutatására indul.

Hajduböszörmény polgármester-választás előtt

Somossy Bélát óhajtják megnyerni a polgármesteri állásra

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajduböszörményben a Paksy Károly halálával megüresedett polgármesteri szék betöltésére már megindult a mozgalom s mint a Hajdúföld értesül, a képviselőtestület és a város lakosságának túlnyomó része igen nagy örömmel fogadná, ha a polgármesteri állás elvállalására sikerülne megnyerni

dr Somossy Bélát.

Somossy Béla nemcsak azért igen népszerű Hajduböszörményben, mert benne látják édesapjának a város halhatatlan emlékü nagy polgármes-

terének legméltóbb utódját, hanem azért is, mert kiváló képességei minden tekintetben alkalmasak arra, hogy Hajduböszörmény város zilált ügyeiben ismét olyan rendet teremtsenek, mint amilyen id. dr Somossy Béla polgármestersége idején volt.

Remélhetőleg Somossy Béla nem fog kitérni a közbizalom szép megüdvánulása elől

s ha teljesen aktuális lesz a polgármester választás, a város érdekében el fogja vállalni a polgármesteri állást.

Nem tudja a vízvezeték vízzel ellátni a nagyerdei uszodát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város tanácsának hétfői ülésén Boros József műszaki tanácsos bejelentette, hogy a nagyerdei uszoda vízellátásának a kérdése körül nehézségek merültek fel. Ugyanis a város vízfogyasztása nagyobb mennyiséget tesz ki, mint amennyit előre számításba vettek s így

a vízvezeték az uszodát a kellő mennyiségű vízzel képtelen ellátni.

Ugyanis a város átlag havi 5000 köbméter vízfogyasztást vett számításba s

már a meglehetősen hűvös május hónapban 6200 köbméter volt a vízfogyasztás, amely mennyiség

teljes mértékben igénybeveszi a vízvezeték maximális vízellátó képességét.

Épp ezért a tanácsnak javasolta, hogy a nagyerdei fürdő szivattyús kutját alakítsák át oly módon, hogy ez az uszoda vízsükségletének nagy részét elláthassa. Az átalakítás mintegy 50 millió korona költséggel jár. A tanács helyben hagyta a tanácsnok javaslatát.

Az ÉME kirándulása a Hortobágyra

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja vasárnap nagyszabású kirándulást rendezett a Hortobágyra. A 30 főből álló társaság reggel 5 órakor gyülekezett a Hatvan-utcai állomásnál s vidám nótázás mellett helyezkedett el a fentartott külön kiránduló kocsiban. A társaság reggel fél 9 kor érkezett ki a hortobágyi halastóhoz, ahol a Haltenyész Rt. főintézője: Hirsch Imre, valamint a halgazdaság két tisztje kedvesen fogadták a kiránduló társaságot s kalauzolták végig a világ legnagyobb és legmodernebb halgazdaságán. A belső gazdaság megtekintése után a társaság iparvasuton bejárta a halastavakat, megtekintvén az egyik próbahalászatot is. A látottak felett megelégedett társaság a „halastavi erdőben” ütött tanyát, ahol rövid pihenőt és tizórait fogyasztván el.

A magyaros vendégszeretetéről általánosan ismert Nagy Sándor mátai biztos és a főintéző lekötözés szivességéből kocsin bejárták a Hortobágy leperzselt mezejét, gyönyörködve a pazarnál pazarabb megjelenésű délibáb pompázó szépségében. A városi ménes, majd a cifra ménes és gulya megtekintése után a híres hortobágyi csárdában pihent meg a társaság, elköltvén az ebédet. Ebéd után pedig a Hortobágy partján vidám nótázás mellett gyönyörködött a pusztai léleknyugtató, elragadó csendjében és nyugalomban. A Hortobágy folyón csónakverseny is volt, melyen első Kulcsár Dezső, második pedig dr Kovács Béla lett.

Este 7 órakor egy kellemes nap édes emlékével gazdagon tért vissza a kis társaság a nagyszerűen megrendezett kirándulásról.

Kulcsár Imre és Fiai

katonai felszerelések és papírkészítések.

Pünkösztre nagy sapkavásár.

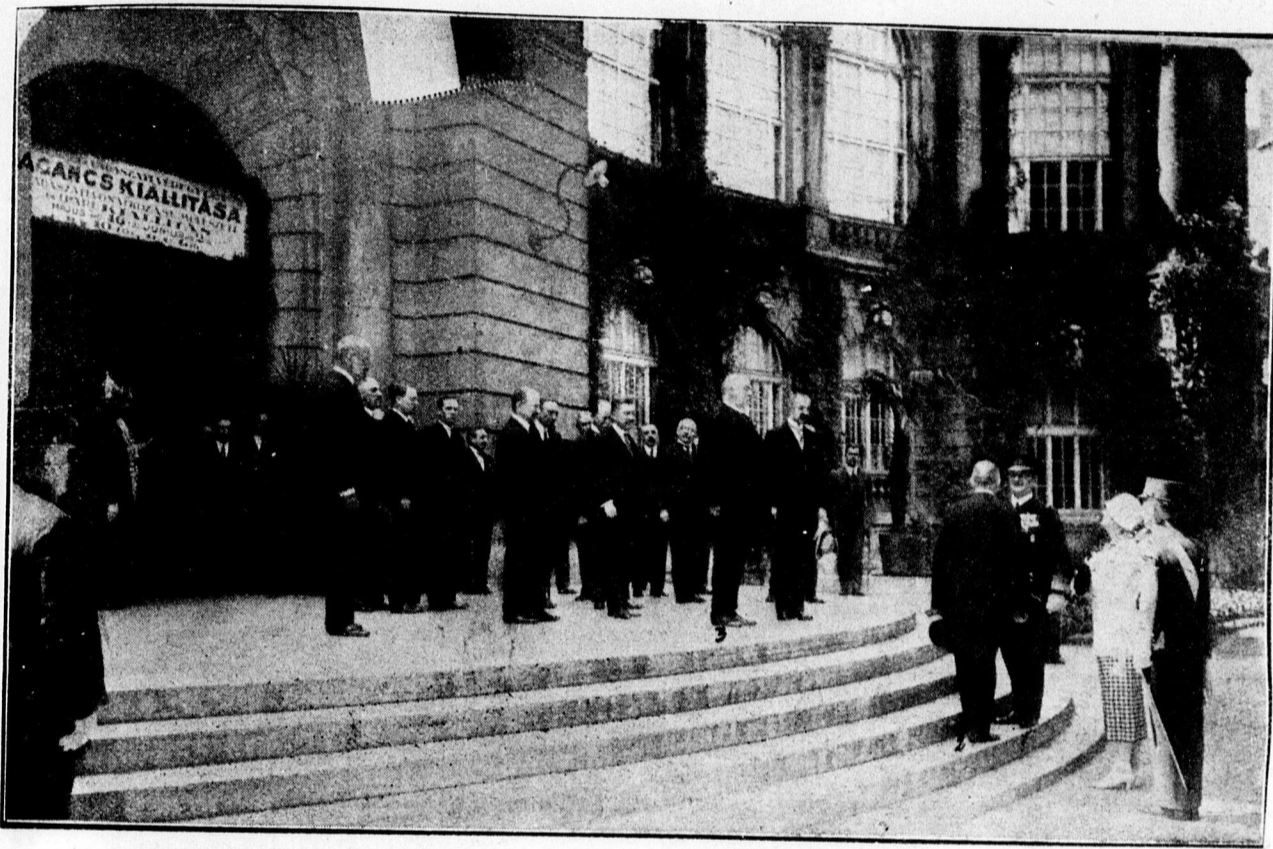
Diáksapka felszerelve — — K 35.000

N e z z e m e g k i r a k a t i á r a i n k a l

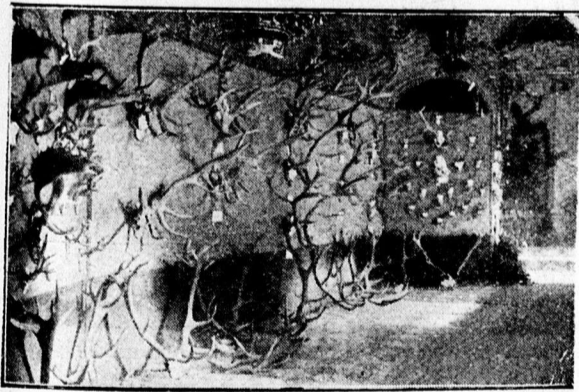
1925. május hó.

Lapunk heti melléklete.

Képes Heti Szemle

Az agancskiállítás megnyitása. A Nemzeti Vadászati Védegylet nagyszabású agancs- és vadászati vonatkozású művészeti- és ipari kiállítást rendezett, melynek megnyitásán a Kormányzót (1) és feleségét gr. Ráday Gedeon (2) kiállítási elnök és Bársony István (3) világhírű vadászati író fogadja a városított Vajda-Hunyad várban.

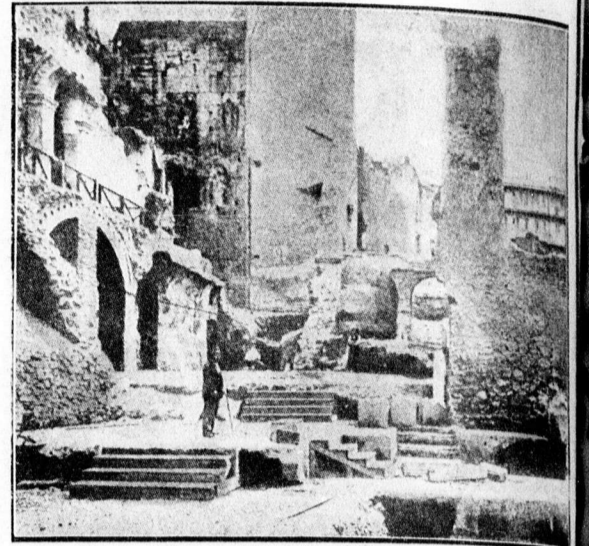
Az agancskiállítás egyik legszebb részlete a Vajda-Hunyad várban.

A svábhegyi motor-kerékpáros verseny (Tourist Trophy) résztvevői.

II. Ramses egyiptomi fáraó sírjának bejárata.

Agusztus császár 2000 éves római főterének romjai.

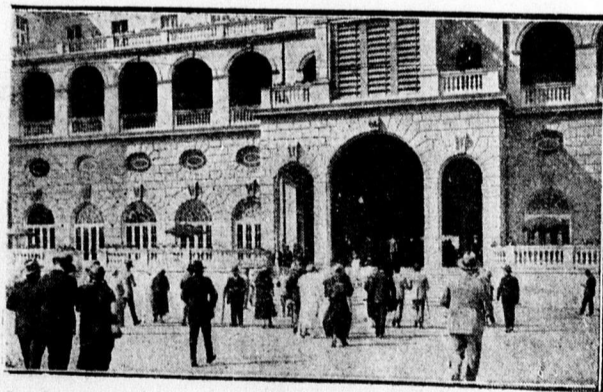

A Budapesten székelő Szepesi Szövetség tagjainak váci kirándulása.

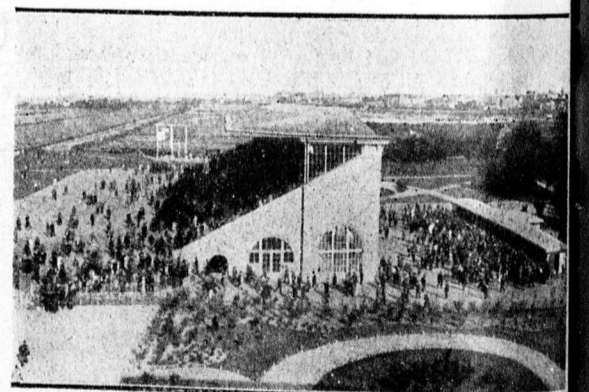

A spanyol királyné (1) és király (2) a cserkészek sorfala között.

A budapesti uj löversenyfér.

Az első hely főbejárata.

A második hely tribünje.

Ujdonság!

Hölgyek részére.

„RE-GYU“

Boka- és lábformáló test-
szinü francia gummipólya.
Még a legátlátszóbb ha-
risnya alatt is viselhető.
1 1/2 m hosszú K 95.000
2 3/4 m . . . K 150.000

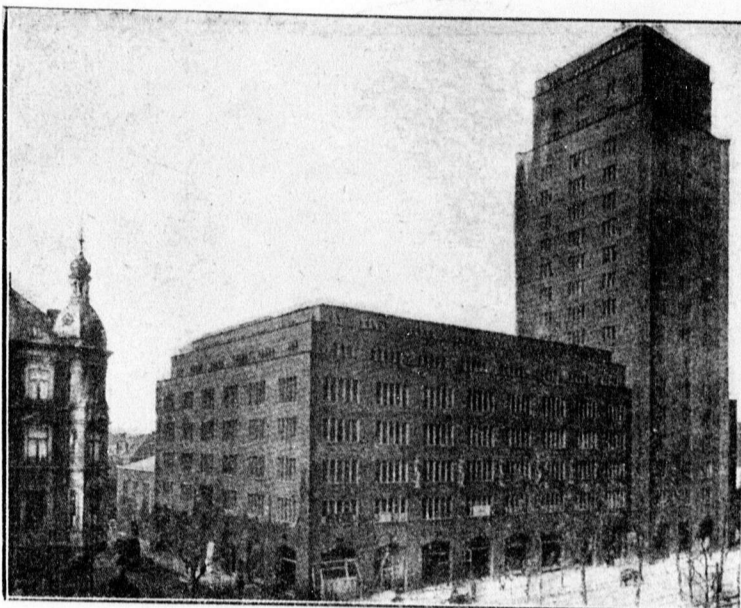
Egyedelárusító:

HUNNIA MŰSZERTÁR
Budapest, VII., Károly-körút 3.

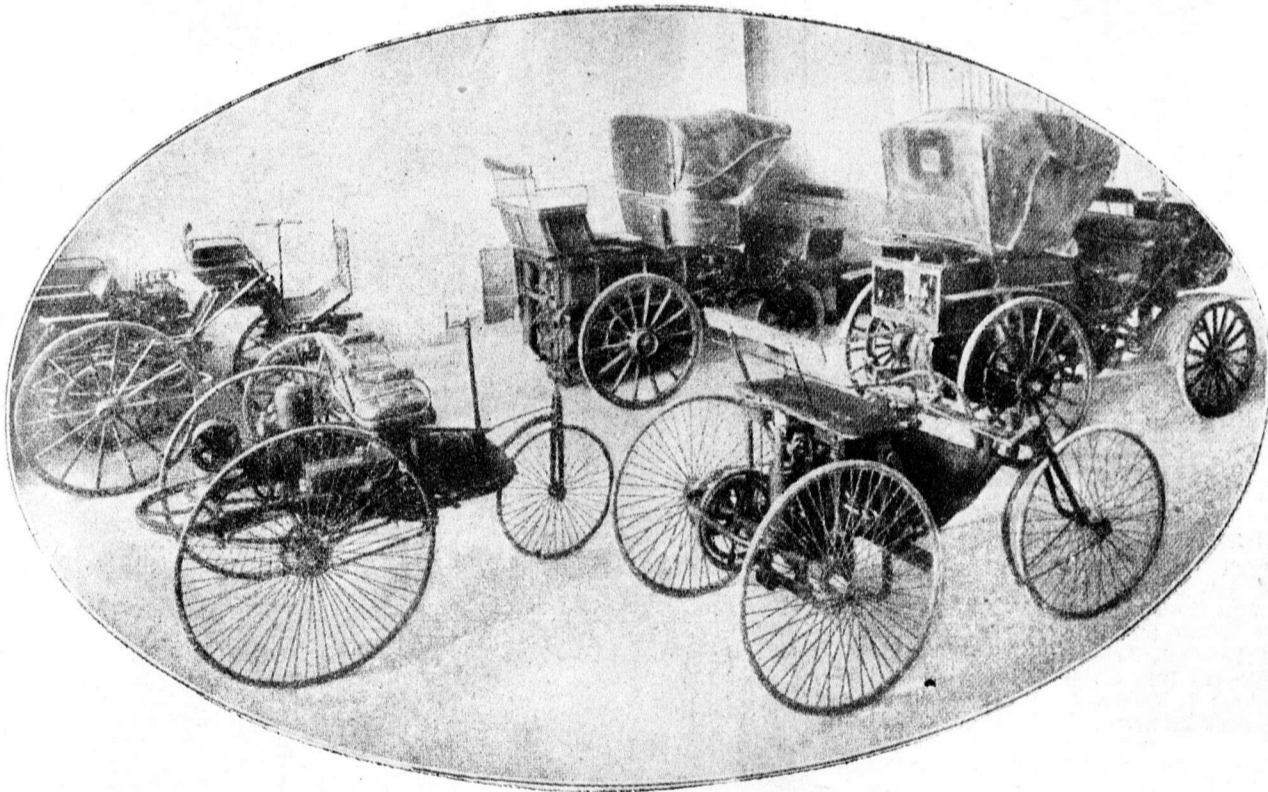
Az eredeti néhez olvasható, a
nyomás elmosódott, a hátoldal nyo-
mását, az oldal restaurálva.

Két hollandus ember kényelmes szobát rendezett be egy automobilon, mellyel 10 év alatt akarják körülutazni a világot. Képünk Berlinben készült róluk.

Az első európai felhőkarcoló. Az antant megszállás alatt levő Kölnben most építették fel a német mérnökök az első tizennyolcemeletes bérapalotát.

Negyven esztendővel ezelőtt ilyenek voltak az első automobilonok. A nehézkes, hintóalaku szerkezetek, majd a kerekpárhoz hasonló háromkerekű próbálkozások után tértek át a ma használatos kényelmes formára.

GESSLER-FÉLE ezüst üstben főtt valódi **MÁLNASZÖRP** a legjobb. Kérje mindenütt!

Mussolini olasz miniszterelnök (x) Augustus császár római főterén tanulmányozza a kétezereves romokat.

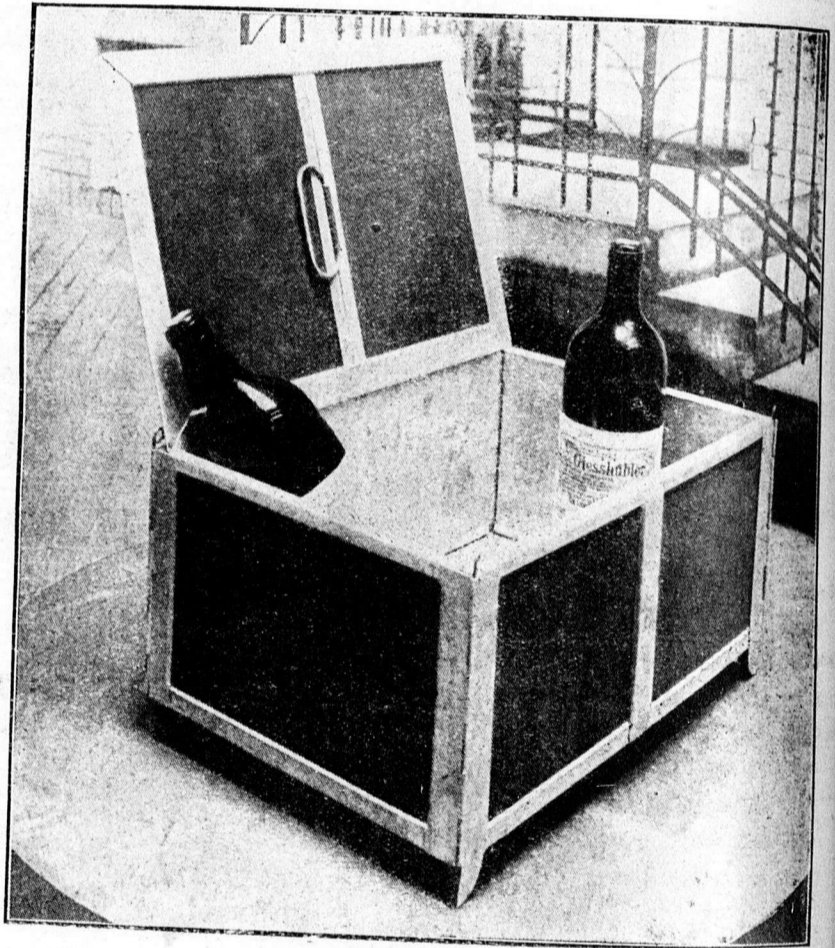

A Bolton Wanderers angol csapat (fehér ingesek) 4:1 arányban vereséget szenvedett egy budapesti kombinálttól. Jobbról a második Orth György, a legjobb magyar labdarúgó.

Friddor hűtőszekrény jég nélkül hűt

és friss állapotban tart ételt, italt stb. Feleslegessé tesz jeget, vegyszereket és üzemköltséget. Olesó, praktikus, tartós. Egy havi jég árát fordítsa „Friddor” hűtőszekrényre, mely örökké tart. Minden háztartásban nélkülözhetetlen. Egyedárusító: **Köves és Társai Rt.** Budapest IV., Váci-utca 42. Telefon: J. 56-05 és J. 151-25. Minden államban szabadalmazva. Mindenütt kapható.

Igyunk FŐSÖR Maláta Pezsgőt Gyártja a FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.-T. Kőbánya.

Az eseteti nehezen olvasható, a nyomor elmosódott, a hátoldal nyomasztó, az oldal restaurálva.

HIREK

1925 május 25. (Kedd)

Prot: Fülöp. Kath: Fülöp.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Változóan felhős és meleg az idő hazánkban. Tegnap az alföldön mindenfelé voltak esők, 5 mm-en aluli mennyiségben. Időprognózis: Változóan felhős meleg idő, helyenként zivataros esőkkel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Városi muzeum: 9—12-ig, 2—4-ig.
Hoffer András dr és Liszt Nándor dr felolvasása a Tisza István Társaság II. osztályának ülésén a Kollegium kistanács-teremben, délután fél 6 órakor.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszaru, Muraközy, Magyar Korona, Nádor, Csokonai, Arany János.

— **Albrecht kir. herceg a debreceni ifjúsági Vöröskereszt kiállításán.** A debreceni és környékbeli ifjúsági Vöröskereszt csoportok folyó hó 31-én és június 1-én pünkösdi két napján vásárral kapcsolatos kiállítást rendeznek a Kereskedő Társulat dísztermében, amelyet meg fog tekinteni Albrecht kir. herceg, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt Egylet t. b. elnöke is.

— **Báró Barkóczy Sándor meghalt.** A keresztény nemzeti gondolat egyik meggyőződéses, kemény elharcosa távozott el az élők sorából. Dr báró szalai **Barkóczy Sándor** kamarás, nyugalmazott miniszteri tanácsos vasárnap reggel 68 éves korában Budapesten elhunyt. Halála elsősorban a magyar katolikus társadalomnak pótolhatatlan vesztesége, mert **Barkóczy Sándor** bárónak törhetetlen vallásos meggyőződése adta az erőt azokra a megőröl harcokra, amelyeket a liberalizmus virágkorában vívott, mint a kultuszminiszterium középiskolai ügyosztályának vezetője az iskolákban elhatalmasodó szabadkőműves és radikális forradalmi szellemmel szemben. Az elhunyt földi részeit a heves megyei Recsk községben lévő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— **Szőlősgazdák értekezlete Debrecenben.** A Tiszánlúti „Mezőgazdasági Kamara a szőlősgazdák érdekeltségének kívánságára június hetedikére (vasárnap) délelőtt tíz órára értekezletet hívott össze Debrecenbe a városháza közgyűlési termébe, melyen a szőlőtermelés helyzete, a borértékesítés nehézségei, szőlősgazdák hitele, az új bortörvény, adó és vasúti szállítási díj vonatkozások kerülnek tárgyalás alá valamint azon orvoslási lehetőségek, melyeket javaslatba foglalva a Mezőgazdasági Kamara a kormányhoz felterjesztani kíván. Ezután is felhív a Mezőgazdasági Kamara minden szőlősgazdát, hogy ezen értekezleten saját érdekében feltétlenül jelenjen meg, mert a fennálló bajok orvoslása csak az esetben lehetséges, ha azokat az arra hivatott szerv tudomására is hozzák.

— **Évzáró ünnepélyek a városi óvodák-nál és menedékházaknál.** Június 14-én délután 4 órakor Eötvös-utcai óvoda. Elnök Ferenczy Gyula, Társelnök Nagy Ida. Június 14-én délután 4 órakor homokkerti menedékház. Elnök Uray Sándor, Társelnök Konecz Ákosné. Június 15-én délelőtt 10 órakor Sziv-utcai óvoda. Elnök Sass Béláné. Június 15-én délután 4 órakor csapókerti menedékház. Elnök dr Csűrös Ferenc. Június 16-án délelőtt 10 órakor Mester-utcai óvoda. Elnök dr Ostrowszky Ferenc. Június 16-án délután 4 órakor Timár-utcai óvoda. Elnök Lencz Géza. Társelnök Géressy Kálmáné. A beiratásokat szeptember 1—5-ig tűzi ki az óvodai felügyelő-bizottság. A nyári szünet idejét augusztus 1—31 napjaira állapítja meg.

— **Tűzközbiztonság.** kirakatok tűkrzése, antik csiszolt ágyasok Sipkovits, Sziv-utca 14—15. Telefon 356.

— **Halálozás.** Mélyszégyen fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejtethetetlen jó feleségem, édesanyánk, testvérem sógornóm, s kedves rokonunk **Megyeri Gáborné** szül. Csönka Gizella áldásos életének 46-ik, boldog házasságának 29-ik évében, folyó hó 24-én hajnali 2 órakor hosszas, de különösen 8 napi súlyos és a haldoklók szentsége ájtatos felvétele után, visszaadta jószágos lelkét Terebnyóknak. Kedves halottunk földi részeit folyó hó 26-án kedden délután fogjuk a Belső Klinika-telep szertartás terméből, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó be-szentelés után a Páterfia-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 26-án reggel 8 órakor fog az Egek Utának bemutatni. Debrecen, 1925 május 25. Az örök világosság fényeskedjék neki! Búváros férje: Megyeri Gábor. Gyermekei: Gábor, József. Testvére: Ferenc nejevel és gyermekeivel. Sógorsága: Kiss János és neje Megyeri Erzsébet. Nagynéjei, közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést „Dankó” tem. vállalat Debrecen rendezzi.

— **Anyák Iskolája.** A Debreceni **Stefánia Szövetség** központi intézetében Miklós-utca 23. szám alatt május 26-án, kedden délután 6 órakor dr **Czakó Zsigmond** orvos ur folytatja előadását a gyermekágyhygiéniájáról. Minden érdeklődő nő szívesen lát a vezetőség. Debreceni **Stefánia Szövetség.**

— **Cserkészek életmentése a Dunán.** Budapestről jelentik: Vasárnap a Dunán szerencsétlenül járt két kirándulót kivő csónak, amely az erős szélben felborult. A vízbe esett evezők egyrésze komoly veszedelemben forgott, amikor a Hun vadász cserkészek motoros csónakokkal megjelentek és a derék cserkésziük kimentették a kirándulókat. A cserkészek izgalmas életmentését mindazok, akik látták, lelkesen megéljenzették. Az erős viharban még több csónak felborult, emberéletben azonban szerencsére nem esett kár.

— **Az ország koroszyón választóinak figyelme.** A nemzetgyűlési képviselőválasztók 1926. évi névjegyzékét a fővárosban a központi város-házban és az illetékes kerületi elő-járási irodákban, vidéken pedig a város-házban, illetve község-házban május 16-tól június 14-ig reggel 8-tól déli 12 óráig naponként közzé kell tenni. Ez-alatt a névjegyzéket bárki megtekintheti. A kiharadt felszólalásait a központi választmányhoz címezve, május 16—30-ig adják be annál a hatóság-nál, ahol a névjegyzék ki van téve. Felszólalási joga annak is van bármely hiba miatt, aki a hibás névjegyzékbe fel van véve. Mivel a fővárosi választás alkalmából sok keresztény választó későn tapasztalta, hogy saját hibájából kiharadt a névjegyzékből, a keresztény-szocialista-párt főtitkársága felhív mindenkit, hogy tartsa erkölcsi kötelességének a szavazati jog iránti utánjárását. Felhívjuk a vidék vezető embereit: papokat, tanítókat, az intelligenciát, figyelmeztessék a keresztény választókat jogaik megvédésére.

Pünkösztre az összes fűszerárak mélyen leszállított árban kaphatók:
Félegyházy János-nál Piac-utca és Miklós-utca sarkán

— **Órintézkedések a Nagytemplom előtti park védelmére.** Debrecen város tanácsa hétfői ülésében elhatározta, hogy átiratot intéz a debreceni államrendőrséghez a Nagytemplomelőtti téren létesített park fölött fokozottabb ellenőrzést gyakoroljanak. Ugyanis több ízben megtörtént, hogy a park útjain szekérrel, kocsival s más járművel keresztülhajtottak. Egyben elhatározta a tanács, hogy az állomásparancsnokságot is ilyen értelmű átirattal keresi fel a parknak a katonai járművek által okozandó esetleges kártételek elkerülése érdekében.

— **A kollégiumi kántus emlékünnepe.** A kollégiumi kántus 26-án, (kedden) d. u. 5 órai kezdettel Egri-Dobray alapítók emlékeztetőre ünnepélyt rendez a kollégiumi énekeremben. A műsor ének-számait az első gyászének kivételével ugyanazok, mint amik voltak a Kántus által május 20-án rendezett hangversenyen. Az érdeklődőket ez uton is szeretettel hívja a Kántus.

— **Talált karkötő aranyóra.** A Csokonai-színház műszaki személyzetének tagjai a színház előtt egy értékes arany karkötő órát találtak, amelyet azonnal beszolgáltattak **Kardoss Géza** szainagatónak, akinél az órát jogos tulajdonosa kellő igazolás mellett délelőttökint 11 és 12 óra között az igazgatói irodában átveheti. Miután a Csokonai-színház műszaki személyzete már több alkalommal is talált értékes tárgyakat s ezeket példás becsületességgel mindig beszolgáltatta, reméljük, hogy az óra tulajdonosa illő, szép jutalmat fog adni a derék megtalálóknak.

— **Tornádó Angorában.** Angor-jelentik: A város felett heves tornádó vonult el, amely nagy károkat okozott. A fákat gyökereitől kitépte, több ház teljesen összeomlott. A telefon és táviró pőznái ki-dőlték. A viharok kb. 210 sebesültje van.

— **Szakosztályi jelölő ülések az Ipartestületben.** Az Ipartestület ezután is felhívja az alább felsorolt szakosztályokat, hogy az előjárásági rendes és póttagságokra való jelölés végett a kitűzött időben pontosan és teljes számban jelenjenek meg. 26-án délután 5 órakor az asztalos, 6 órakor a sütő, 7 órakor kárpitos, fél 8 órakor a hentes szakosztály tart ülést. 27-én este pedig 7 órakor a borbély és fodrász, 7 órakor a férfiszabó, fél 8 órakor a kalapos szakosztály. Az üléseken az iparhatóság képviselője is résztvesz.

— **A „Növényvédelem” májusi száma** dusan illusztrált cikkben számol be az atkakóról, amely újabban nagy arányokban pusztítja szőlőterületeinket. Részletesen ismerteti a gabonalegyek elleni védekezést, a gyomnövények irtását, a férges cseresznye problémáját, a növényvédelmi szerek ellenőrzésének szükségességét, a vércsék mezőgazdasági jelentőségét stb. A dusan illusztrált írásos és páratlan olcsó folyóirat havonta egyszer jelenik meg. Az érdeklődőknek a kiadóhivatal (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51., IV. 5) készséggel küld mutatószámot.

— **A plarista reál gimnázium növendékeinek országos siker.** debreceni kegyesrendi római katolikus reál gimnázium nagyteleki cserkész-növendéke, **Olejár VIII.** osztályú tanuló a tavalyi kőszabóversenyen költői szépséggel írt, mellyel a „**Turista Alpinizmus**” országos középiskolai pályázatán megnyerte az első díjat. A szép reményekre jogosító **Mihály** nemrégiben aratott sikert irredenta színművével, egy cserkészünnepélyen adta elő.

— **Hadirekkanak, hadiőrvezetők mebe.** A hadigondozási díjakat a p. miniszter minden hó első napján osztja rendelkezésre s így azt a miniszterium csak napok mulva nyozhatja. A postatakarékpénztörténi kezelési munkák miatt ig. letmények csak a hó közepe tájára helők ki. A rokkant és hadiőrvezetők tehát a jövőben minden hó 20-ika között fizettetik a városi hivatal által.

— **„A Nemzet” legújabb gazdag tartalommal jelent meg.** bek között a következő kiváló értékes írásait hozza: **Prohászka kár, Pintér Jenő, Harsányi Károly, Reményik Sándor, Nyáry Andor, szörményi Zoltán, Szegedy Hanga, Hangay Sándor, Aprily Lajos, István, Lendvai István, Szontag, más stb.** A kettős szám ára 2 korona. Szerkesztőség Budapest, Esterházy u. 4/b. Kiadóhivatal Szentkirályi-u. 23.

— **Legnagyobb molykár megóvó vállalat** Nagy József Anna-u. 3.

— **Singer varrógépek részletesre most újból bárki részére** hetők, Singer Co varrógépványtársaság Debrecen, Piac-szám.

— **Hajszálak arcon, karokon, hölgyet élétkelentenek!** Feltehetően azt megtűnünk, mert Pollák világhírű „Miracle” hajeltávolító rével végleg kiirthatók a legmassestben is. Szétküldi utasításokkal Sarolta 25 éve fennálló közintézete Budapest, Andrássy-Tűnemenyesen szép bőrt közi. „Miracle” dekoltage krém és fűzőbábi alkalmakra. „Miracle” emulzió és folyadék nappali használatra. „Miracle” hámlasszó kura szeplők, pattanás, milteszor ellen. „Miracle” masszírozó folyadék és krém száraz bőr ellen. (Kéjen proszp.)

— **Cigarettazik Ön?** Soha nem! Janina-papirt!

Juhtartó gazdák figyelmébe

— Sajtyárunk a Hortobágyon megkezdte. A juhtej szállítási naponta a gyártelepen (Bivaly) lesz a hajnali órákban délelőtt átveve. Csak felezett tej vétele est és reggeli tej elkülönítve pedig összeöntve szállítandó. literje 4500 koronával lesz minden szombaton délelőtt Debrecen Piac-utca 44. sz. alatt a szőlő kapott átvételi elismervényben a Körzeti Hivatal szövetkezet kifizetve.

Vasárnap tejátvétel nincs. tejből készült gomolya továbbá kedésig 26.000 koronáért, 5—6 órlelés után a gyártelepen szövetkezet véték. Fizetése mint a tejnével. Friss gomolya nem vétele.

Hortobágyi Törzsjuhtartó mint szövetkezet igazgat

A Hajdúföld mezőgazdasága

A villanyvilágítás a tojástermelésben

Irta: lovag Manz György.

Ahol a baromfitenyésztésnek legfőbb célja a tojástermelés fogyasztási célokra, vagyis — amerikai szakkifejezést használva — a piaci tojás, ott a tenyésztő minden eszközzel arra törekszik, hogy tyukállományából egy éven belül a lehető legnagyobb tojásmennyiséget kitermelje.

Tudjuk, hogy a tojás fejlesztése a mozgó szerveknek kisebb-nagyobb tevékenységétől függ. A petefészkekben erős görcsövel egy pár ezer fejletlen petét fedezhetünk fel egy héthónapos jércének testében, amelyek közül azonban csak körülbelül

6—700 fejlődik ki három éven belül,

a többi vagy később, vagy egyáltalában nem fejlődik, legtöbbször elcsenevészedik és elhal.

Minél megfelelőbb eledelt adunk a tyuknak (vitaminus, fehérje- és zsírgazdag tápanyagoknak helyes aránya 1:2:6), annál gyorsabban és egyenletesebben fejlődhetnek az egyes peték is. Hogy azonban végképpen a borsónagyságu állapotból életképes tojássá is kinőjjék magukat, állandó mozgásra van szükség, hogy a petefészkek tevékenysége megélénküljön.

A tyuk természetétől fogva csak akkor mozog, ha van mit keresen. A kaparás az a mozgás, amely a tojászerveknek legelőnyösebb mozgását okozza. Természetes körülményei a tyukot télen a szemes takarmányra utalja, amely után nem kell sokat kaparnia, mert ott fekszik a földön, amely meg van fagyva és így a kaparást egyáltalában nem teszi lehetővé. Azonkívül a téli eledel szegény a vitaminus eledelben és fehérjében, legfőbb tápanyagot ad a hevíg és hizlaló mag. Tavasszal kevés a szem, ellenben sok a földben rejlő rovar, és sok a zöld zseme eledel, a tyuk tehát kapar és keres és így megmozgatja a petefészket is, egyszóval kezd tojni.

Nyáron megint több a szem, a zöld takarmány elaszik, kiszárad, a rovarok ritkábbak, így a madár megint többet pihen, megszállja a kellető lárva és a tojástermelés megszűnik. Összel a rövid napok még a kevés mozgást is lényegesen meg-

rövidítik és az eledel nem elég fehérjedus, hogy a tojástermelést elősegítse.

Ha a madár életmódját mesterséges berendezés által teljesen megváltoztatjuk,

fejőképessége is megváltozik.

Ha állandóan bőségesen adunk fehérjés és vitaminus eledelt és a madarat arra kényszerítjük, hogy eledelét sok kaparás útján szerezzze, vagyis ha a szemes eledelt vastag kaparóalomba hintjük, a tyuk kénytelen naponta óriási munkát végezni, hogy jóllakjon. Mivel azonban összel és télen a napok rövidek, mégsem tudunk elég mozgást biztosítani és a túlságos hosszú pihenés ellensúlyozza törekvéseinket. Ezért modern tojástermelők arra a fontos találmányra jutottak, hogy az őszi és téli napokat mesterségesen meghosszabbítsák. A villanyvilágítás erre a legcélszerűbb, mert könnyen kezelhető és tekintettel a sok szalmára legkevésbé tűzveszélyes is.

Hogy egy egyenletes tojáshozamot biztosítsanak, az ugynevezett ausztráliai tojóházakban, ahol sok száz, sőt ezer jércét tartanak együtt kakas nélkül, négyzetméterenként egy-egy 6 os villamos izzólámpával világítják meg 5 óra reggeltől virradatig, ugy szintén délután alkonyattól kb. 7 óráig. Este lepihenésre előbb a lámpákat elárnyékolják, hogy a tyukok a keletkező félhomály miatt az illő-rudakra szálljanak, aztán teljesen lecsavarják a lámpákat.

A tapasztalatok bizonyítják, hogy megfelelő villanyvilágítással

az őszi és téli tojáshozamot legalább 50 százalékkal fokozni

és a korai tavaszi tojástermelést hettekkal hamarabb megindítani lehet. Hazánkban tudtommal eddig csak a gróf Széchényi Antal-féle pósteleki baromfitelepen kísérleteztek ezzel és az eredmény meglepő volt, mivel a világított ólakban már novemberben 50% os tojáshozam volt elérve, holott a többiekben 4—5% volt a hozam.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Kedden: Ki babája vagyok én? Vigjáték. D) bérlet.

Szerdán: Ki babája vagyok én? Vigjáték. B) bérlet.

Csütörtökön: Ki babája vagyok én? Bohózat. C) bérlet.

Pénteken: A postású és huga. Operette. Új betanulással. B) bérlet.

Szombaton: Sybill. Operette. Lábass Juci m. v. Bérletszűnet.

Vasárnap délután fél 4 órakor olcsó helyekkel: A cigányprimás. Operette.

Vasárnap este 8 órakor: Marica grófnő. Operette. Lábass Juci m. v. Bérletszűnet.

Hétfőn délután fél 4 órakor olcsó helyekkel: A postású és huga. Operette.

Hétfőn este 8 órakor bérletszűnetben: Sybill operette. Lábass Juci m. v.

Széplaki Vétzy Piroska vendégjátéka a Csokonai-színházban. Széplaki Vétzy Piroska, a Fővárosi Operettszínház fiatal művésznője vendégszerepelt szerződötési célból vasárnap délután a Csokonai-színház pódiumán, amely alkalommal a *Gül Baba Gábor diákját* alakította di. cséretreméltó, lelkes igyekezettel, szép siker mellett. Vétzy Piroska feltétlenül lebilicseelő extariőrje, megnyerő fellépése öszinte tetszést váltott ki a közönség sorából, amit csak kevésbé tudott letompítani az a körülmény, hogy a vendégművésznő a színjátszás külső eszközeivel — kellő gyakorlat hiányában — a megkívánható mértékben még nem rendelkezik, amennyiben az ennek néhol a megnyilvánuló zavaró hatását is sokszor ellensúlyozta egyre fel-feltörő természetes temperamentuma. Hangja nem nagyterjedelmű s feltétlenül kívánni valókat hagy maga után, azonban felső fekvésében határozottan színes, csillogó és szép. Ezek alapján — bár leszerződötésének nagy terhétéle kezdő volta — megvan a remény arra, hogy ambícióval, nagy szorgalommal s egy erőskező rendező vezetésével, sikeresen megállhatja helyét a nagymultu debreceni Csokonai-színházban. Kívánatos lenne, ha a direktció egy esti előadás keretében a *Gábor diáknál* az egyéniségéhez inkább simuló szerepben újra lehozná vendégszerepelti még a mostani szezon tartama alatt.

J. B. Gy.

Ki babája vagyok én? A Csokonai-színház hétfőn este mutatta be Félix Gándera „Ki babája vagyok én” című bohózatát. A darab semmivel sem jobb, vagy rosszabb annál az átlagnál, amelyen a hasonló francia eredetű vigjátékok, illetőleg bohózatok mozognak, de arra mindenesetre jó, hogy aki — olvasva a színlap figyelemzeteit, nem komoly irodalmi értéket, nemes művészetet vár, egy estét kellemesen átmulasson. Ha a tultengő és néha már-már a tragárság határain mozgó pikantériát nem tudná a szerző friss ötletekkel ügyesen kiaknázott színpadi helyzetekkel kiegyensúlyozni, úgy ez az átlag „érték” is kétségessé válna, így azonban szerencsésen éri el azt, ami egy francia bohózat egyedüli célja lehet: mulattatni tudja a publikumot. A Csokonai-színház vigjáték együttese igyekezett letompítani a kirívó színeket s a gördülékeny friss előadás nagyban hozzájárult a sikerhez. Halassy Mariska mindig és mindenütt értéket jelentő művésze, Csapó Mária tude, friss játéka, Reikó József, Rajz Ferenc pompás, ötletes figurái jó összjátékban vitték előre az együttest, amelyben helyén volt Püspöki Rózi és a többi szereplő is.

(—)

Színházak és mozgószínházak közleménye.

Csokonai-színház

Hatalmas sikert aratott tegnapi bemutatója alkalmából Ki babája vagyok én? francia bohózat. A közönség egybehangzó ítélete szerint ez az utóbbi esték legmulatságosabb darabja.

Ma, kedden D, szerdán B, csütörtökön C bérlet.

Postású és a huga ez a nagy-szerző énekes bohózat kerül pénteken B bérletben felújításra a címszerepben Szilágyi Marcsa és Reikó Józseffel.

Lábass Juci, a Király-színház pripadonnája szombaton és hétfőn Sybill, vasárnap Marica grófnő operettekben vendégszerepel. Jegyek már válthatók.

Vigszínház-mozgó

Barbara La Marral a címszerepben az „Örök harc” gyönyörű film-drám 8 felvonásban. Kísérő: Egy mozgalmas nap, burleszk.

Uránia-mozgó

A „lángragyult hajó” egy csempészhajó kalandja. Dráma 5 felvonásban. Kísérő: Akit itt felejtettek, burleszk. Jönnek: Feleséged, feleségem, feleségünk. Rabszolgakirálynő. Larsok asszony lánya.

TESTEDZÉS

A KEAC szerencsével győzött a DEAC ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Vasárnap találkozott első ízben a két vidéki egyetemi egyesület a főiskolai bajnoksáért. A két csapat közül az egyik egyforma játékerőt képvisel, a mostani mérkőzést a DEAC kapusának indiszponált védése következtében a KEAC nyerte meg. A mérkőzést nem nagyszámu közönség nézte végig. A mérkőzés előtt a DEAC ifjúsági elnöke, Rencz Antal üdvözölte a testvér főiskolai egyesületet, majd Káldy Zsigmond, a keleti labdarúgókerület üdvözlését tolmácsolta. A DEAC egyben selyemzástól nyújtott át a KEAC-nak. Az üdvözölő szavakra Molnár Sándor, a KEAC főtitkára válaszolt. Ezután kezdetét vette a mérkőzés. Az első gólt a DEAC érte el László kiszökése révén, amit a félidő végén Peregi egyenlített. Majd a második félidő elején a KEAC szerzi meg a vezetést. A DEAC erős támadásokkal felel és Boda szép góllal egyenlített. Ezután a DEAC kerül fölénybe és ostromolja a BEAC-kaput, de a válogatot Szógi bravurosan véd. A KEAC egy lefutás alkalmából éri el a győztes gólját, egy messziről intézett lövést Molnár kapus hibásan véd és gólna segít. A DEAC hasztalanul küzd, nem tud egyenlítani. A KEAC jó erőkből áll és fair, lelkes játékaival megnyerte a közönség tetszését. A DEAC tartalékosan, Pataki nélkül állt fel és láttuk már sokkal jobban is játszani. Ökrös, László most is a szokott jó volt, Boda, a DEAC új csatárja igen jó játékos, bemutatkozása a legteljesebb siker jegyében folyt le, a DEAC-nak nagy erőssége lesz. Kellemes feltűnést keltett Kohajda szép, ötletes játéka, Cseszkó I. is fáradhatatlan volt, a többiek formájukon alul szerepeltek. Bródy jól bírásokodott.

A DKASE 3:0 arányban megérdemelten győzött Orosházán az MTK ellen Ökrös, Sarok és Páhr góljaival. A DKASE-ét szívélyes fogadtatásban és meleg ünneplésben részesítették, amit a DKASE szép játékaival viszonozott.

Üzlet felosztás miatt

a raktáron levő női és férfiszövet, zeug, fehérnemű, vászon, chiffon, chiffon batist, alsó és paplan lepedővászon, paplan liberti, sephir, frenc, kanavász, karton, voál, barchet, flanel, női, férfi és gyermek harisnya, zsebkendő és rövidruát

mélyen leszállított árban árulit:

RÓTH IMRE DIVATÁRUHÁZA

Csapó-ucca 37. Burgondia sarok.

A Debreceni Törzsjuhászat mint szövetkezet termékeinek eladása a **Hangyában**

A jövő héten már kaphatók orda, zsendice, olcsó turó és olcsó főzővaj. Közelebbit a közönséges hirdetésekben !!!!

Érdeklődjön a Hangyában

A DTE Szolnokon a MTE ellen értékes 1:1 arányu eldöntelent ért el, sőt kis szerencsével a mérkőzést is megnyerhette volna.

A Tőrekvés szép játék után 2:0 arányban győzött Nyiregyházán a NyTVE ellen.

DMTE—Karcagi IKSE 0:0. Biró Havas Sándor. A DMTE volt főlényben, de részint a balszerencse, részint a jól működő karcagi védelem miatt nem tudtak eredményt elérni.

DEAC ifjúsági—DTE ifjúsági 1:0. A DEAC ifj. revánsot vett mult heti vereségéért.

Fővárosi eredmények. A BEAC tovább folytatta győzelmi sorozatát és az FTC-t verte meg 1:0 arányban. Az ÚTE a kupamérkőzések során a Vasast verte meg 3:1 arányban. A másodosztályban a Huszárosok 12:0 arányban győztek a KTE ellen. Ékszerész—UMTE 11:1, TTC—Főv. TK 3:0, 33 FC—Postások 1:1, EMTK—MAC 2:1, BAK—KAOE 1:0, UTSE—ETC 3:0. A másodosztályba az Erzsébetvárosi TSC került be, míg az elsőosztályba az Ékszerészek és a Huszárosok kerülnek be papírforma szerint, azonban mindkét egyesületre kiderült, hogy az ellenfeleiket megvesztegették, hogy hagyják magukat megverni. A sportközvélemény kíváncsian várja, hogy az MLSz milyen megtorló intézkedéseket fogantossit.

Az MTK 4:1 arányban kikapott Bécsben a Rapidtól. Csehország 3:1 arányban megverte az elbizakodott osztrákokat.

Berlinben most volt az öt város: Berlin, Budapest, Róma, Amszterdam és Osló (Krisztiania) válogatott atlétáinak küzdelme. Budapest négy ponttal második Berlin mögött. Rózsahegy győzött 100, Belloni 1500, Király 10.000 méteres futásban, Barsi 400 méteren és a stafétánk második. Hogy a pontversenyt nem nyertük meg, a staféta gyenge futásának köszönhető.

A DVSC birkozó-szakosztálya május 28-án, csütörtökön este 7 órakor műhelyi helyiségében tisztújító szakosztályi ülést tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

A TÖZSDE

Magyar korona 0.0072.75

Zürichi zárlat

Newyork 516¹/₂, London 2512, Milánó 208—, Páris 2645¹/₂, Brüsszel 2580, Prága 1532—, Budapest 0.0072.75, Belgrád 850, Bukarest 240, Hollandia 207.80, Varsó 99.80, Berlin 123.—, Bécs 72.80, Szófia 375.5.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról

Dollár 70400—71180, angol font 344000—347000, hollandi forint 28225—28501, francia frank 3680—3684, svájci frank 13635—13784, cseh korona 2082—2103, lei 335—337, lira 2860—2898, dinár 1135—1157, osztrák korona 99.40—100.50 fillér.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat tartott volt. A búzában ugyan kissé gyengébb volt a hangulat, az árat azonban az árjegyző bizottság változatlanul hagyta. Egyedül a tengeri drágult 5 ezer koronával.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 490—495¹/₂, egyéb 487—492¹/₂, 77 kilós tiszavidéki 495—500¹/₂, egyéb 492—497¹/₂, 78 kilós tiszavidéki buza 500—505¹/₂, egyéb 495—502¹/₂, roza 410—415¹/₂, takarmány árpa 320—330, sör-árpa 450—470, köles 260—270, zab 415—430, tengeri 275—277, korpa 225—230.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhajtás 4000 sertés. Árak: könnyű 15—17.5, közép 18.5—19.5, nehéz 20—21 ezer K.

Poloskáját

meglepő olcsó áron írta ki felelősséggel vidéken is. Terményben is fizethető
Szücs, Baross-utca 1.

FESTÉKET

PADLÓLAKKOT, BRUNOLINT, TERPENTINT, FIRNISZT, ZOMÁNCLAKKOT, MINDEN SZINŰ PORFESTÉKET

⊙ kiváló minőségben na-
gyon olcsón vásárolhat ⊙

testáruüzletében
STERN PIAC-U. 10
BIKA SZÁLLODAVAL SZEMBEN

SCHWARTZ ANDOR

MŰSZERÉSZ
DEBRECEN, FARAGÓ-UTCA 1
az udvarban

Elvállal kerékpár, író- és varrógépek szakaszerü javítását a legjutányosabb árak mellett. — Tegyen egy próbát!

Pontos, gyors és lelkiismeretes kiszolgálás

FORD tractorok

és bármely rendszerü szántógépek és autómobilok szakaszerü javítását a leg-
jutányosabb árban készít

**KISS AUTOMOTOR ÉS GÉP-
MŰHELYE.** Telefon 901.
ERZSÉBET-UTCA 20. SZ.

Soffőriskolájában
bárki szakaszerü kiképzést nyerhet. Bér-
autók telefon megrendelhetők.

Pünköstre,

ha jól és olcsón akar vásárolni, nézzen be
SZABÓ ÉS ZENGEVALD
rőfös- és rövidáruüzletébe Szentanna-utca 3
Naponként érkeznek ujdonságok.

NÉMETH LAJOS ÉTTERMEI ÉS SÖRHÁZA

CSAPÓ-UTCA 14.
TELEFON 500. SZÁM.

Vidékiek találkozó helye, hívös nagy kerthelyiség! — Külön termék társas össze-
jövetelek részére. Kiténő magyar konyha. Elsőrendü fajborok, kőbányai részvénytársaságok

Minden este elsőrendü cigányzene !!!!

Pünkösti ünnepekre

mindenki győződjék meg !!

hogy a Máv. Fogyasztási Szövetkezet áruai a
legjobbak, árai pedig a legolcsóbbak:

1 liter finom fehér asztali bor 12.500 R	Liszt, frissen érkezett fűszer- árak, csemegék és különleges- ségek nagy raktára.
1 liter bikavér — — — 19.000 R	
1 liter finom rum — — — 35.000 R	

MÉLIUSZ-TER 3.

TELEFON 2-60.

Épületvasalások Edények

BÉSZLER ÉS DÁVID
vaskereskedésében, a Kossuth szobornál

KORONA VENDÉGLŐ

kimérésében Csapó-utca 17. sz. alatt
URADALMI FAJBOR

12.000K-t
literenként kihordásra kapható.

Vasuti

menetjegy-kezelő

felvétetik

Ángol-Magyar Banknál

Üvegezést

jutányosan vállal HAMPÉL JENŐ,
RÁKÓCZI-UTCA 8. SZÁM ALATT.
Kész ablakok raktáron.

4 fogásos ebéd menü — — — 14000
2 fogásos vacsora menü — — — 12000
Zóna reggeli — — — — — 3500
1 pohár sör — — — — — 4000
Havi ebéd és vacsora — — — 600000

Szép kerthelyiség.
Gazdag József éttermébe n
Hunyadi-u. 1. sz.

Építkezéshez sin

bármilyen méretben kapható. Ócska va-
sat és rezet legmagasabb árban vesz

STEINER EÖTVÖS-U.110
Telefon 6-86. sz.

KEDVEZMÉNY LAPUNK OLVASÓINAK!

Ha élethü művészi fényképet akar,
keresse fel három évized óta fenn-
álló és országosan előnyösen ismert

DISKAY

fényképmester műtermél
BUDAPESTEN, Rákóczi-ut 74.

(Ugyanott van a régi Mona Lisa
műterem is.) Fiók Budán, III. Zsig-
mond-utca 36. — A legmérsékelt-
tebb áráért művészi fényképet kap.

Szelvény 1362

Ezen szelvény felmutatója [a
napi árakból 25% engedményt
kap Diskay fényképmesternél
Budapest, Rákóczi-ut 74. Fisk
Budán III. Zsigmond-utca 36. —
Mona Lisa műterem.

Ke. 3223/2.

1925.

Hirdetmény

csődönkívüli kényszerigezéség i
Ugyben.

A debreceni kir. törvényszék közhírré
teszi, hogy Pénzes József debreceni (Ar-
pád-ter 18) szatócskereskedő kérelmére a
csődönkívüli kényszerigezéségi eljárást
megindította.

Vagyonfelügyelőül Tóth István debre-
ceni (Kigyó-u. 24) lakost rendelte ki.

A hitelezőket felhívja, hogy követelé-
seiket 1925 évi június hó 6. napjáig bezá-
rolg a 4070/1915. M. E. sz. rendelet 28.
§-ában meghatározott módon (írásban, a
követelés összegének és jogcímének meg-
jelölésével esetleges váltófódezet, zálogjog
vagy egyéb biztosíték felemítésével) a
43. §-ban meghatározott jogkövetkezmé-
nyeknek (szavazati jog elvesztésének)
terhe alatt jelentésük be és a tárgyaláshoz
váltóikat vagy követeléseikről szóló egyéb
eredeti okirataikat hozzák magukkal.

Ügyvédi képviselőt nem kötelező.

Az egyezségi tárgyalás határnapjánál
1925 évi június 13. napjának d. e. 10 órá-
ját dr Bata Imre kir. törvényszéki bíró hi-
vatalos helyiségébe (I. emelet 77. szám)
tüzte ki.

Az eljárás megindításának joghatálya a
mai nappal áll be.

Debrecen, 1925 május 18.

Dr Bata s. k. tszéki bíró.

„LeCoq”

a világ legjobb
növényi cipő-
pasztája

minden színben.

Magyarországon is forgalomba került.

Kérje az eredeti kakas
védjegyű cipőpasztát

Okvetlen próbálja ki! Meg-
lepő eredményről fog meggyő-
ződni! Speciális tulajdonságai:
Minden foltot eltávolít, bőrt
eredeti színben tartja, repe-
déstől megóvja, nagyon fé-
nyessé és vízhatlanná teszi.

APRÓHIRDETÉSEK

Hogy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdubölg vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűszo és levelezés 1600 K.

Levelezés

Barna asszony levelét sürgősen vegye át Tiszántúlnál. Holnap délután 6 órakor cukrászdában várom. Pista. 7027

Lakás

Kiadó 8 szoba, előszoba, fürdőszoba november egyig. Kocz, Péterfia 30. 940
Gyermektelen rendőrtisztviselő szoba, konyha, éléskamra és mellékhelyiségekkel álló lakást keres azonnali beköltözésre lelépés-el. Cimet a Függetlennél kérem leadni! 6913
Kétszobás lakásomat elcserélem egy-szobással. Cim a kiadóban. 6960
Különbejáratu butorozott szoba, konyha izr. házaspárnak kiadó. — Megtudható Beihlen-utca 76. 6941
Butorozott kis szoba különbejárattal magánosnak kiadó, Miklós-utca 26. 953
Különbejáratu utcai butorozott szoba elsetől kiadó. József herceg utca 34. 978
Különbejáratu butorozott szoba egy-két urnak kiadó. Hatvan-utca 29. 7047

Ügyes közleányok felvételnek azonnal. — Jungreis női kalaptűzet. 6957

Röfőszület Dégenfeld téren, kitűnő menetelű, Klein féle, anguszttósi kiadó. Sümeghyndé, Csapó 11. 6958

Lakatos tanulók felvételnek. Fekete Lajos. Piac utca 66. szám. 6944

Veszek olajos, kátrányos, káposztás hor-dót. Pollák Zsigmond, Miklós-utca 13. Debrecen. 6914

Hajdusoboszlón Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet igazgatósága percentes korcsmakedelót keres. Feltételek meg-tudhatók az igazgatóságnál Hajduszo-boszlón. 6894

Kovács, kocsigyártó tanulót felvesz Riesz Henrik kocsigyáros, Hatvan-utca 58. 6981

Könyvkötő tanuló fizetéssel felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötésze-tébe Tiac 49 7019

Tanulóleányt a könyvkötészetbe és vonal-zóintézetbe felvesz a Hegedűs és Sán-dor Rt. Piac 49 7020

Fodrászsegédet keresek azonnali vagy ju-nius 5-ig belépésre. Fix vagy ellátással, Balog Zoltán. Hajduböszörmény. 7060

Rakovszky-utca 20. számú ház nagy ud-varral, beköltözhető lakással olcsón el-adó. 967

Eladó sürgősen, rendkívül olcsón mézper-gető (4 keretes), 3 drb hármás, 2 drb 1-es országos méretű kaptárak, majd-nem új állapotban és egyéb méhészeti felszerelések. Cim a kiadóban. 7025

Forgalmas fűszer és csemegeüzlet és két kerekű kézikocsi eladó, cim a kiadóhi-vatalban 6948

Szódavizgyáramat készpénzért, de féláron eladom Molnár gyógyszerész, Hajduná-náson 6043

Méhkaptárak, Boconádi méretűek és egy fedeles sarga kocsi eladó. Szentanna-u. 7. szám. 975

Széchenyi ut 18. számú kert 4 szobás be-költözhető gyönyörű lakással eladó. — Értekezhetni Szentanna 7. 974

Használt jó állapo ban levő 88-as perme-tezőgép eladó. Rákóczi 58 7017

Házhely olcsón eladó, értekezhetni Katz-telep 17. szám. 6969

Egy jó patkányfogó kutya eladó Bercsényi utca 19 6893

Egy német vizsa 14 hónapos eladó. Csapó-utca 105. 7059

Eladó férfiruhák és egy szőnyeg 4 és fél és 6 méter négyesü. Kossuth-utca 40. szám. 981

Butor és egyéb eladás. Büdszentmihály köz-ségben 1925. évi május hó 28-ikán dél-után 2 órakor birói árverésen eladásra kerül teljes lakásberendezés, komplett modern ebédő, uri szoba, hálószoba, perzsa szőnyegek, függönyök, zongora, [disztárgyak, könyvek, ruha- és fehér-neműek. Beoszték 73 millió korona. Az ingóságok szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Felvilágosítást nyujt dr Sebestyén Lipót ügyvéd ur Debre-centben. 7058

Sestakert. Poroszlav-utca 54. szám alatt levő 620 négyzetöglől szőlő felelőreze la-kással minden elfogadható árért eladó és Hatvan-utca 13. szám alatt levő 2 szobás lakásomat hasonlóval elcserélem. Bottó, püspöki palota. 7009

Eladó Csillag-utca 8. számú ház beköltöz-hető három szobával és szmirnaszőnyeg. Ügynököt díjazok. 7010

Eladó Homokkert, Kiss Aron-utca 12. sz. nagytelkű családi ház. Azonnal beköl-tözhető. 6985

Öltöny, teljesen jó állapotban, 17 éves fiu-nak jutányosan eladó. Szappanos-utca 22. szám. 6978

Egy csinos családi ház, téglalapúlet, kitűnő csemegezőlő és gyümölcs Csapó-kert, Lepke-u. 4. Kuruc-utca 92. szám mel-lett. 6974

Eladó egy jó fejős tehén kis borjával egyútt megtekinthető. Kerekes-telep, Ru-dólf utca 38. 6971

Eladó szobabeli edény és ruhaneműek. — Homokkert, Hungária u. 4. 6969

Eladó Vörösmarthy-u. 2. számú ház. Be-költözhető lakás. 6970

Buza és rozs eladó kisebb mennyiségben. Nyil-u. 34. 7040

Teleki-utca 14. számú ház eladó. Ugyanott 2 esetleg 3 szobás lakás lelépéssel ke-restetik. 7038

Két rézzel disztített vasgá, szekrények el-adók. Csók utca 4. 7061

50 hektolliteres fajtiszta rizling és ezerjő-bort Bocskay-kerti pinómból olcsó ár-ban eladók kisebb mennyiségben is. — Jóna János, Nyil-utca 34. 7039

Egészén új női kerékpár olcsón eladó. — Csillag 45. 7032

Eladó egy ágy, egy szekrény. Szentanna-utca 9. Pince lakás. 7038

12 es jókarban levő Hammerles vadász-fegyver eladó. Megtekinthető Ladányi fegyverkereskedésében. 7034

Vegyés

Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy női kalapszalo-nomat áthelyeztem Arany János-utca 37. sájt házába. Kérek további szives pártfogást, Tisztelettel Jungreisz Mari 6428

Permetezéshez

legtökéletesebb és legolcsóbb a Veréb István által Debrecen, Szappanos-utca 11. sz. alatt már 28 éve gyártott legujabb szab. „Sugár” permetező.

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat Rt.

Heti 100 ezer vagy havi 400 ezer

korona részletfizetésre készítik öltönyt vagy kosztümöt.
TEGDÉS JÁNOS Péterfia-ul 42.

Péterfia 42. szám alatt, emeleten, két csi-nosan butorozott nagy szoba különbe-járáttal — ügyvédi irodának vagy or-vosi rendelőnek is alkalmas — kiadó. 6918

Nyaraló Bocskay-kertben, teljesen beren-dezve, kiadó. Paál, Király-utca 5. Föld-szint. 6918

Átadó parkettes egy szoba, előszoba, konyha, speiz, utcai, butorral vagy anél-kül. Barna-u. 15. Keresztépület. 7048

Szép butorozott szoba teljes ellátással ki-adó. Iskola-utca 8. 7049

Modern lakás butorozva nyárára azonnal kiadó. Homokkert, Lónyay 8. 7042

Ajánlat

Postai fadóboxok kaphatók különböző nagy-ságban. Könyvnyomda, Piac 59.

Üzlet áthelyezés miatt női kalapokat ol-csó áron szerezhet be Jungreisz Mari-nál. 6426

Volt zeneakadémiai hangoló zongorákat ju-tányosan hangol. Till Mihály, Kossuth-szálloda. 936

Biztos jövedelmet hozó üzem, megrende-léssel átadó. Cim a kiadóban. 6895

Ha szép akar lenni, rendelje meg Kömlödi Molnár Miklós hajdunánási gyógyszerész arczépitőjét és kézfimmitóját. 6942

Egy jömeneteli vendéglő és szálloda ház-zal és berendezéssel együtt örök áron eladó. Képets vendéglő, Nyirbátor. 6945

Jöminőségű téglá és cserép. Tóth és Se-bestyén téglagyárból kapható legol-csóbban. Megbízó Betus József Zöldfa-utca 8 6980

Házvezetőnőnek elmenne uri nő, Perfect gazdasszony. Raab Ilona, Nyirgelse. 979

300 hold legelő és kaszáló kiadó. Hajdu-böszörmény, 2000. házszám. 977

Hárványmorzsaik, cementlapok, beton sirkö-vek minden fajta építési anyagok leg-olcsóbban beszerezhetők Debreceni Mű-kögyárnál, Fürdő-utca 2. szám. Telefon 10-98. 6979

Kereslet

Lisztos és terményes használt jó zsákok megbízásból minden mennyiséget ve-szek. Pollák, Miklós-utca 13. Debrecen. 6959

Pénztárnoknál gyakorlattal felvétetik Aszódi és Róth cégnél, Csak személyesen be-adott írásbeli ajánlatokat kérünk. 6946

Nyomdásztanuló két középiskolát végzett fizetéssel felvétetik Hegedűs és Sándor Rt. könyvnyomdájában Piac 49 7021

Uri nő, reprezentációs házvezetőnői állást keres helyben, vidéken, pusztán. Dara-bos-utca 58. 980

Gyakorlott gépirónó több évi praxissal ál-lást keres „Gyakorlott” jeligére. 6916

Eladás

Eladó vagy kiadó szoba, konyhakerttel, udvarral Sámsoni-ut, Boér-telep. Érte-kezni lehet Honvéd-u. 38. Ugyanott egy faeszttergapad eladó. 6875

Ismétlő és forgópisztoly és férfiruhák el-adók. József kir. herceg-utca 61. 6922

Az intelligens háziasszonyoknak

valódi

Szent István cikória

kávékülönlegességhez való hirtelen szeretetük abban leli magyarázatát, hogy ez a cikóriakávé, melynek első koronás szent királyunk, Szent István képe a védjegye,

a legfinomabb minőség!

Válogatott cikóriából készült!